

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Rapportage resultaten inwoners
enquête Winterswijk
Omgevingsvisie Winterswijk

7 november

colofon

projectnaam
**Rapportage resultaten
inwoners enquête
Winterswijk**

datum
7 november

projectnummer
P07559

opdrachtgever
Gemeente Winterswijk

BRO
projectleider
FWi

projectteam
IBo

bron kapt
BRO

review
IBo

Willemsplein 2
5211 AK 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 208 91 55
info@bro.nl
www.bro.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4	5	Bouwen en locatiekeuzes	14	9	Zorg	24
1.1	Omgevingsvisie Winterswijk en participatie	4	5.1	Resultaten per stelling	14	9.1	Resultaten per stelling	24
			5.1.1	Stelling 1	14	9.1.1	Stelling 1	24
			5.1.2	Stelling 2	14	9.1.2	Stelling 2	24
			5.1.3	Stelling 3	14	9.2	Samenvatting thema	24
			5.1.4	Stelling 4	15			
			5.1.5	Stelling 5	15			
			5.2	Samenvatting thema	15			
2	Participatie Winterswijk	6	6	Positie en bereikbaarheid ziekenhuis	17	10	Klimaatverandering en klimaatadaptatie	26
2.1	Wie hebben de enquête ingevuld?	6	6.1	Resultaten per stelling	17	10.1	Resultaten per stelling	26
2.2	Wanneer heeft de enquête opengestaan?	6	6.1.1	Stelling 1	17	10.1.1	Stelling 1	26
2.3	Respondenten kenmerken	6	6.1.2	Stelling 2	17	10.1.2	Stelling 2	26
2.3.1	Leeftijd	6	6.1.3	Stelling 3	17	10.1.3	Stelling 3	26
2.3.2	Geslacht respondenten	6	6.1.4	Stelling 4	17	10.1.4	Stelling 4	27
2.3.3	Type huishouden respondenten	7	6.2	Samenvatting thema	18	10.1.5	Stelling 5	27
2.3.1	Opleidingsniveau	7				10.2	Samenvatting thema	27
2.3.1	Postcode gebied	7						
2.3.1	Inwoner of ondernemer?	8						
2.4	Thema's in de enquête	8						
2.5	Werkwijze analyseren	8						
2.6	Evaluatie participatie enquête	8						
3	Wonen en leefomgeving	9	7	Ruimtelijke ontwikkelingen, verkeer en parkeren	19	11	Conclusie	29
3.1	Resultaten per stelling	9	7.1	Resultaten per stelling	19	11.1	Thema's en prioriteiten	29
3.1.1	Stelling 1	9	7.1.1	Stelling 1	19	11.2	Infographic samenvatting	30
3.1.2	Stelling 2	9	7.1.2	Stelling 2	19			
3.1.3	Stelling 3	9	7.1.3	Stelling 3	19			
3.1.4	Stelling 4	9	7.1.4	Stelling 4	20			
3.2	Samenvatting thema	10	7.1.5	Stelling 5	20			
			7.2	Samenvatting thema	20			
4	Bevolking en demografie	11	8	Vervoersarmoede	22			
4.1	Resultaten per stelling	11	8.1	Resultaten per stelling	22			
4.1.1	Stelling 1	11	8.1.1	Stelling 1	22			
4.1.2	Stelling 2	11	8.1.2	Stelling 2	22			
4.1.3	Stelling 3	11	8.1.3	Stelling 3	22			
4.1.4	Stelling 4	12	8.2	Samenvatting thema	23			
4.1.5	Stelling 5	12						
4.2	Samenvatting thema	12						

1 Inleiding

1.1 Omgevingsvisie Winterswijk en participatie

De gemeente werkt aan een Omgevingsvisie bebouwde kom. Er komt namelijk veel op Winterswijk af waarop we goed voorbereid willen zijn. De Omgevingsvisie gaat over ons dagelijkse leven. Het gaat over hoe iedereen leeft, woont, werkt, onderneemt, studeert en ontspant in Winterswijk. Samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties uit de samenleving gaat de gemeente Winterswijk aan de slag met de opgaven en wensen voor de toekomst. Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen als wonen, mobiliteit, klimaat, gezondheid en vergrijzing. Hoe houden we Winterswijk in de toekomst prettig leefbaar, zodat we met elkaar kunnen blijven genieten van ons mooie Winterswijk?

Aan de hand van de omgevingsvisie kan de gemeente beleid verder uitwerken. Daarnaast gebruikt de gemeente de omgevingsvisie om te kijken of plannen/projecten van ontwikkelaars, inwoners en ondernemers passen bij de wenselijke ontwikkelingsrichting voor de lange termijn. Plannen moeten bijdragen aan de uitgestippelde richting in de omgevingsvisie. Daarnaast helpt de omgevingsvisie bij het gesprek met buurgemeenten, de provincie en het Rijk. Het gaat dan om ontwikkelingen die belangrijk zijn voor Winterswijk waarvoor samenwerking met andere overheden nodig is.

De gemeente stelt de omgevingsvisie niet in zijn eentje op. Daarvoor werken we graag samen met de inwoners, ondernemers en organisaties in Winterswijk. Eerder is in 2023 een digitale enquête verspreid onder inwoners. Deze enquête was bedoeld om een eerste inventarisatie te maken van opgaven aan de hand van de 'wensprikker'. In september en oktober is opnieuw een enquête uitgezet onder de inwoners van Winterswijk. Deze enquête was gericht op het verder verdiepen van de thema's. De enquête was te bereiken via www.winterswijk.nl/omgevingsvisie en is door de gemeente onder meer via sociale media onder de aandacht gebracht.

Welke antwoorden zijn meegenomen?

- De enquête is 1.282 keer ingevuld. Van deze respondenten waren niet alle antwoorden bruikbaar om mee te nemen in de analyse.
- Er is van deze groep gekeken naar de respondenten die ten minste één stelling hebben ingevuld, en niet enkel persoonlijke informatie vragen hebben ingevuld. Uit deze filtering kwamen 1.176 respondenten. Van deze 1.176 respondenten heeft niet iedereen alle stellingen ingevuld. Er is per stelling gekeken naar hoeveel reacties er waren. De antwoord optie 'geen antwoord' is dus ook meegenomen om de antwoorden in perspectief te kunnen plaatsen.

Figuur 1: Dronefoto Winterswijk

2 Participatie Winterswijk

2.1 Wie hebben de enquête ingevuld?

- De enquête is 1.282 keer ingevuld. Van deze respondenten waren niet alle antwoorden bruikbaar om mee te nemen in de analyse.
- Er is van deze groep gekeken naar de respondenten die ten minste één stelling hebben ingevuld, en niet enkel persoonlijke informatie vragen hebben ingevuld. Uit deze filtering kwamen 1.176 respondenten. Er is per stelling gekeken naar hoeveel reacties er waren.

2.2 Wanneer heeft de enquête opengestaan?

De enquête heeft gedurende 1,5 maand opengestaan om ingevuld te worden (16 september tot 28 oktober). Gedurende deze periode hebben diverse promotieacties plaatsgevonden om de enquête onder de aandacht te brengen. Denk bijvoorbeeld aan filmpjes verspreiden waarin raadsleden een oproep doen om de enquête in te vullen. Deze promotieacties hebben een positieve invloed gehad op het aantal reacties.

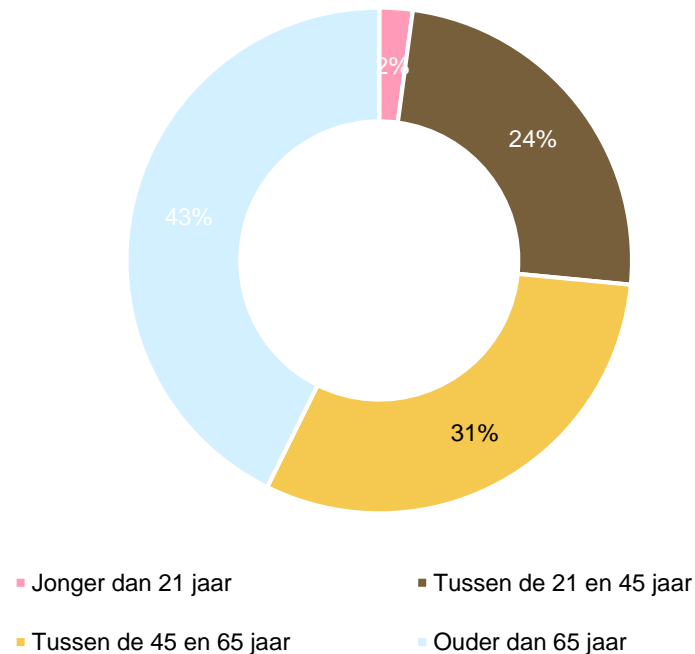
2.3 Respondenten kenmerken

Bij het invullen van de enquête zijn ook persoonlijke kenmerken gevraagd om het profiel van de respondenten te kunnen duiden. In onderstaande kopjes is een analyse gemaakt van de respondenten.

2.3.1 Leeftijd

Vrijwel alle leeftijdsgroepen zijn vertegenwoordigd en hebben inbreng geleverd. De gemeente Winterswijk heeft de enquête actief gepromoot onder verschillende leeftijdsgroepen. Met name de leeftijdsgroepen van middelbare leeftijd en senioren zijn sterk vertegenwoordigd. De doelgroep onder de 21 jaar is relatief klein (zie figuur 2).

Respondenten naar leeftijd

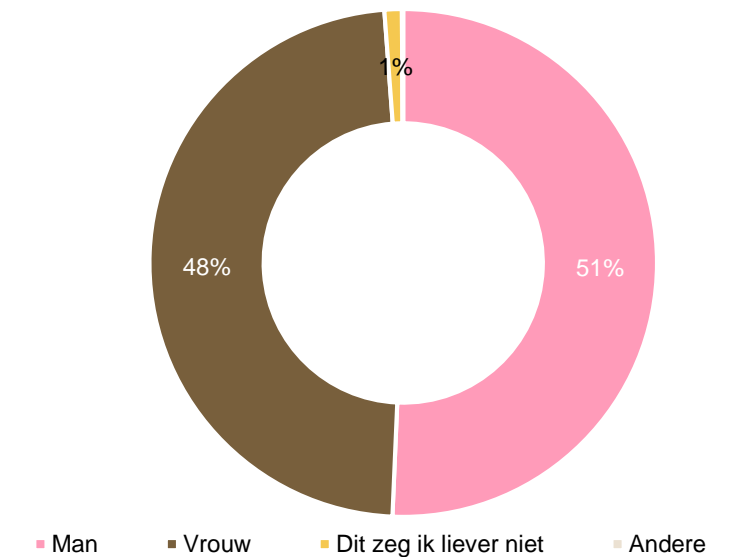

Figuur 2: Respondenten naar leeftijd

2.3.2 Geslacht respondenten

De verdeling man vrouw is bij de enquête redelijk evenredig verdeeld, waarbij de mannen in een iets hoger aantal hebben gereageerd (zie figuur 3).

Geslacht respondenten

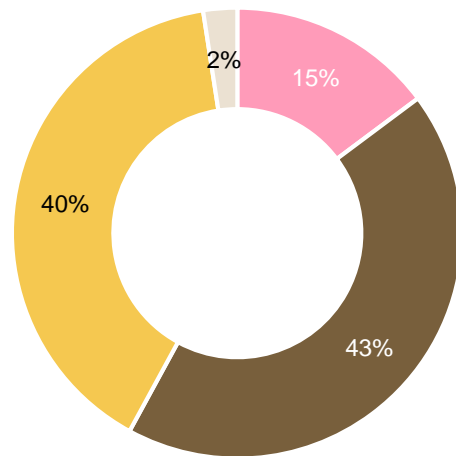

Figuur 3: Respondenten naar geslacht

2.3.3 Type huishouden respondenten

Er is ook naar de huishoudsamenstelling gevraagd bij het invullen van de prikkers. Zoals op figuur 4 te zien is hebben een hoog aandeel gezinnen / meerpersoonshuishoudens (zowel met als zonder kinderen) de enquête ingevuld.

Type huishouden respondenten

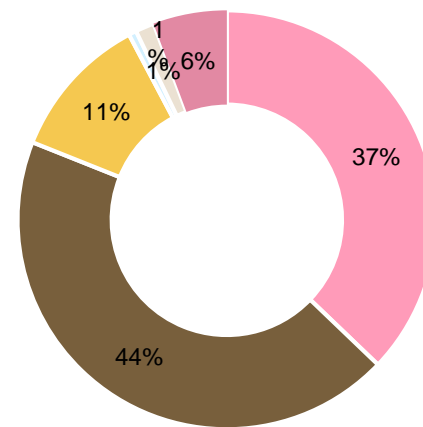
- Eenpersoonshuishouden (alleenstaand)
- Meerpersoonshuishouden
- Meerpersoonshuishouden zonder kinderen
- Thuiswonend bij mijn ouders
- Anders

Figuur 4: Type huishouden respondenten

2.3.1 Opleidingsniveau

De respondenten is ook gevraagd om hun opleidingsniveau in te vullen. De grootste groep zijn respondenten met HBO als opleidingsniveau.

Opleidingsniveau respondenten

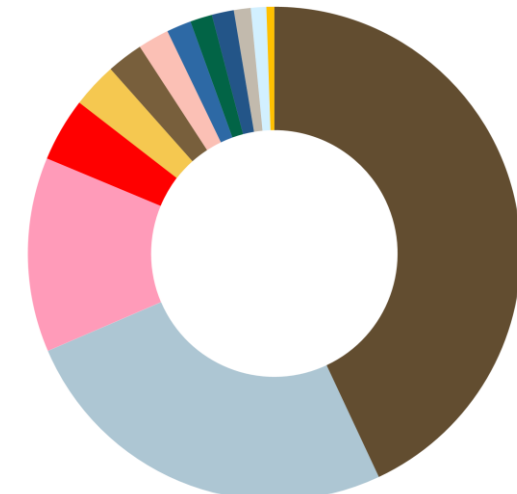
- MBO
- HBO
- WO
- Basisonderwijs
- Voortgezet onderwijs
- Anders

Figuur 5: Opleidingsniveau respondenten

2.3.1 Postcodegebied

Tot slot is er ook gevraagd naar het postbode gebied. Hierbij zijn alleen de cijfers gevraagd, rekening houdend met privacy richtlijnen zijn de letters niet gevraagd als combinatie. De meeste respondenten zijn woonachtig in postcodegebied 7101 en 7103.

Herkomst respondenten

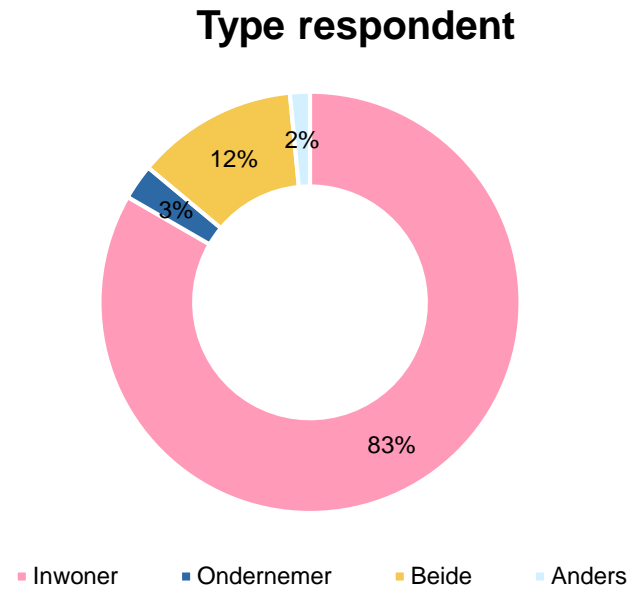

- 7101
- 7102
- 7103
- 7104
- 7105
- 7106
- 7107
- 7108
- 7109
- 7113
- 7115
- 7119
- Overig

Figuur 6: Herkomst respondenten

2.3.1 Inwoner of ondernemer?

Tot slot is er ook gevraagd naar het aandeel inwoners. Het grootste aandeel van de respondenten is inwoner.

Figuur 7: Type respondent

2.4 Thema's in de enquête

Nadat de enquête 1,5 maand opengestaan heeft om ingevuld te worden zijn voorliggende resultaten geanalyseerd. Respondenten is gevraagd om stellingen in te vullen. De thema's zijn in de vorm van filmpjes toegelicht in de enquête. Verschillende ambtenaren van de gemeente Winterswijk gaven een korte introductie om de context van het thema te schetsen. De volgende thema's zijn aan bod gekomen:

1. Wonen en leefomgeving: Het visitekaartje van Winterswijk: Hoe houden we ons dorp blijvend levendig en sterk voor inwoners en bezoekers?
2. Bevolking en demografie: Vergrijzing en emigratie en de gevolgen daarvan op voorzieningen en het bedrijfsleven: Hoe vind je een goede nieuwe balans?
3. Bouwen en locatiekeuzes: Waar bouwen we in de toekomst? De consequenties van verschillende locatiekeuzes.
4. Positie en bereikbaarheid ziekenhuis: Wat betekenen bepaalde keuzes over het ziekenhuis voor de toekomst daarvan en wat vinden we belangrijk?
5. Ruimtelijke ontwikkelingen, verkeer en parkeren: Gastvrijheid en aantrekkelijkheid van het centrum: hoe geven we daar qua verkeer en parkeren invulling aan?
6. Vervoersarmoede: We vinden het belangrijk dat iedereen in Winterswijk zich van A naar B kan verplaatsen, ook zonder auto of OV. Hoe geven we daar vorm aan?
7. Zorg: Vergrijzing en emigratie & gevolgen daarvan op de zorg en wonen.
8. Klimaatverandering en klimaatadaptatie: Hoe gaan we om met klimaatverandering zodat we prettig kunnen blijven wonen, werken en recreëren in de bebouwde kom?

2.5 Werkwijze analyseren

Aan de hand van verschillende thema's hebben de respondenten 33 stellingen in kunnen vullen. Niet alle 1.176 respondenten hebben alle stellingen ingevuld. De volgende antwoordopties waren telkens mogelijk bij de stellingen: helemaal mee eens, mee eens, neutraal (geen mening), oneens en helemaal mee oneens. Er was een mogelijkheid om geen antwoord in te vullen en naar de volgende stelling te gaan. Op deze manier konden de verschillende perspectieven in beeld worden gebracht. Aan de hand van de uitkomsten is gekeken wat de groep respondenten zegt over een bepaald thema. Hier is een eerste visie uit gefilterd. Zowel de antwoordopties als opmerkingen zijn samen geclusterd in een thema. In het kort is het volgende te vinden in deze analyse:

- Per thema (per hoofdstuk) de resultaten per stelling geanalyseerd.
- Per thema een korte samenvatting van de resultaten die per enquête ingevuld zijn (opmerkingen die zijn ingevuld).
- Een infographic die een samenvatting geeft van de uitkomsten van de enquête.

2.6 Evaluatie participatie enquête

De enquête heeft gezorgd voor waardevolle resultaten door de input van verschillende organisaties en inwoners afkomstig uit Winterswijk. Toch zijn er ook verbeterpunten te benoemen na het uitvoeren van de enquête.

- Uit de resultaten van de enquête bleek dat het aantal ingevulde reacties afnam. Dit kan betekenen dat de respondenten de enquête te lang vonden en hierdoor eerder stopte met de enquête.
- Een ander verbeterpunt dat naar voren kwam in de evaluatie was de lengte van de stellingen. Doordat de stellingen relatief lang waren omschreven, was het voor de analyse soms lastig om een conclusie te trekken. Een respondent kan het bijvoorbeeld meer eens met het eerste deel van de stelling, dan met het andere deel. Nuances zijn lastig om hieruit te filteren. De opmerkingen die werden achtergelaten gaven daarentegen deze nuances weer. De resultaten van de enquête dienen dus als een geheel te worden gelezen: de uitkomsten van de stellingen samen met de opmerkingen.

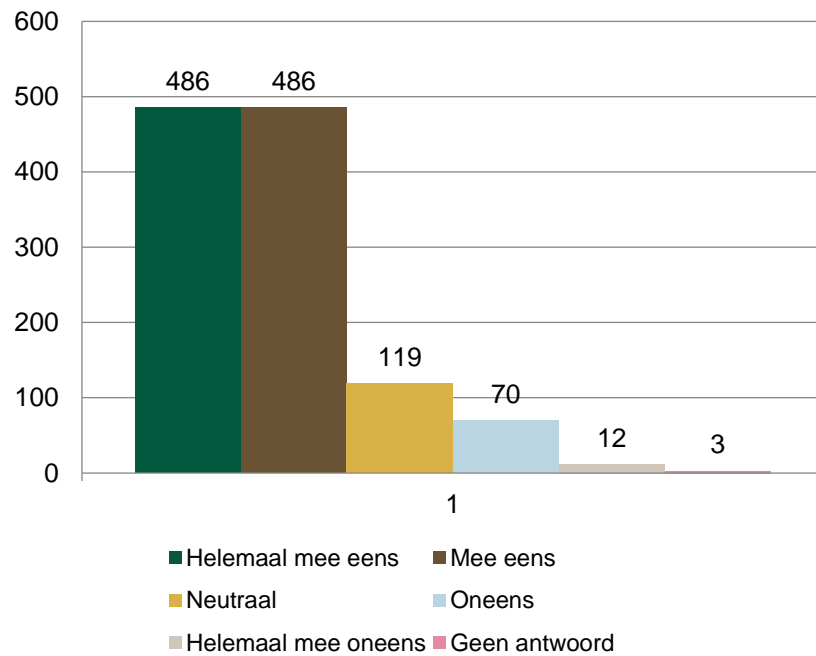
3 Wonen en leefomgeving

3.1 Resultaten per stelling

3.1.1 Stelling 1

“Bij nieuwe ontwikkelingen, zoals bij de bouw van nieuwe woningen en winkels, moet meer rekening worden gehouden met de bestaande eigen karakter van Winterswijk. We stellen hoge eisen aan bijvoorbeeld gevels en hoogte, zodat deze passen in het straatbeeld.”

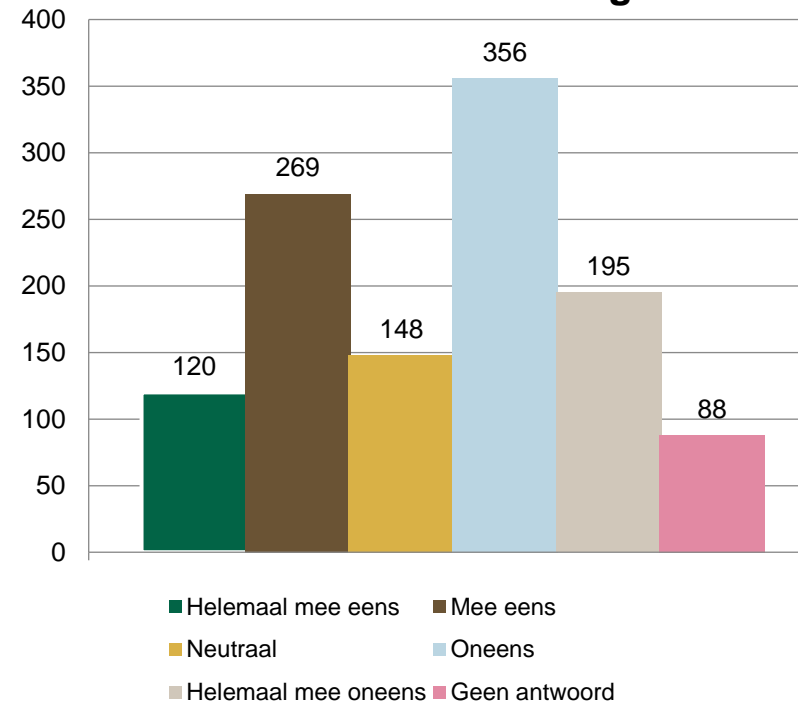
Uitkomst stelling 1

3.1.2 Stelling 2

“Winterswijk moet zich meer als stad ontwikkelen, met ruimte voor hoge gebouwen. We moeten de mogelijkheden van hoogbouw bekijken, waarbij het landelijk gebied zoveel mogelijk wordt behouden.”

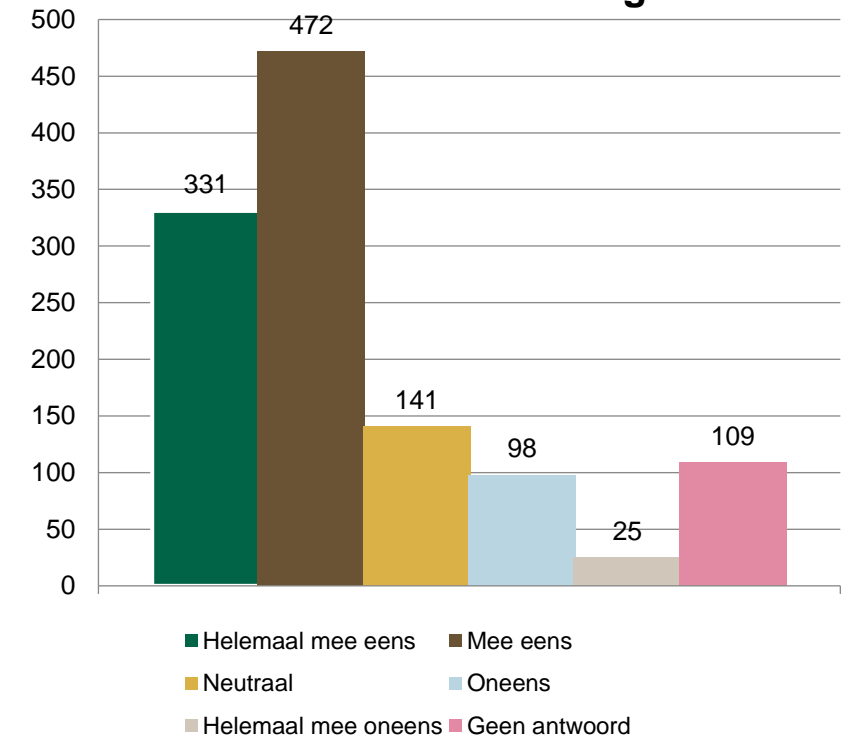
Uitkomst stelling 2

3.1.3 Stelling 3

“Duitse bezoekers weten ons centrum te vinden, maar toeristen die ons buitengebied bezoeken doen dat minder goed. We moeten ons landschap en centrum beter met elkaar verbinden door aantrekkelijke fiets- en wandelroutes.”

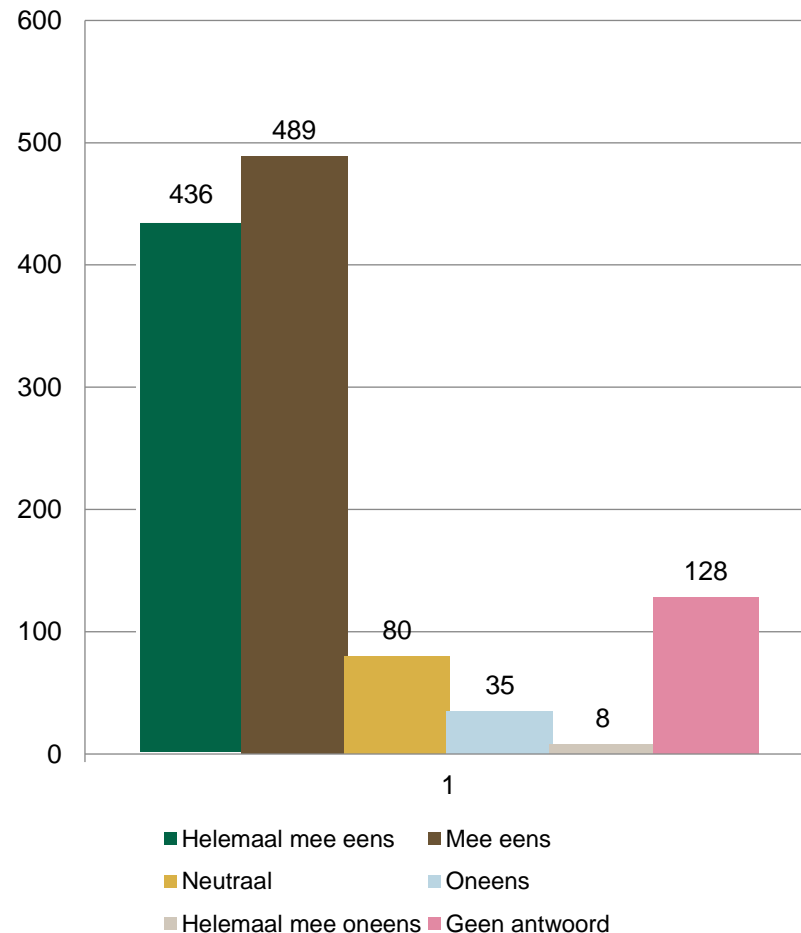
Uitkomst stelling 3

3.1.4 Stelling 4

'We moeten historische en bijzondere plekken in Winterswijk behouden en waar het kan versterken. Ook al vraagt dit soms een grotere investering dan nieuwbouw. Als de oude functie van een gebouw niet meer nodig is, kan het een nieuwe functie krijgen. Denk bijvoorbeeld aan verandering van kerken. Dat draagt ook bij aan het behoud van cultuurhistorie en hiermee gaan we duurzaam met onze ruimte om.'

Uitkomst stelling 4

3.2 Samenvatting thema

Voor het thema wonen en leefomgeving zijn diverse opmerkingen achtergelaten. Onderstaand een overzicht van de belangrijkste thema's benoemd:

Bescherming van de natuurlijke omgeving: Inwoners zijn bezorgd over de uitbreiding van industriële gebieden en benadrukken dat de mooie natuurlijke omgeving van Winterswijk behouden moet blijven. Er is een sterke oproep om verstandig om te gaan met bestaande ruimte en de kwaliteit van de natuur te koesteren.

Toerisme en infrastructuur: Er zijn verschillende meningen over toerisme in het centrum en buitengebied. Hoewel toeristen het buitengebied waarderen, denken velen dat het centrum voornamelijk een plek is voor basisbehoeften zoals boodschappen. In plaats van nieuwe wandel- en fietspaden aan te leggen, moet de focus liggen op het verbeteren van de bestaande routes, die nu vaak slecht onderhouden zijn.

Huisvesting en leegstand: Er is een duidelijke roep om leegstaande gebouwen en industrieterreinen te herbestemmen voordat er nieuwe bouwprojecten gestart worden. Respondenten pleiten voor sociale huurwoningen en voor het gebruik van historische gebouwen, zoals kerken, voor nieuwe functies zoals horeca of woningen. Hierbij moet de nadruk liggen op betaalbaarheid en duurzaam ruimtegebruik.

Hoogbouw en architectuur: Hoewel sommige inwoners openstaan voor hoogbouw, moet dit wel op een doordachte manier gebeuren, zonder de charme van het dorp aan te tasten. Er zijn zorgen dat hoogbouw in combinatie met industriële ontwikkeling het dorpskarakter zal verminderen. Enkele respondenten zijn voorstander van appartementen met een passende uitstraling, vooral in het licht van vergrijzing.

Bereikbaarheid en parkeren: Het probleem van beperkte parkeerruimte in het centrum wordt door velen genoemd. Nieuwe ontwikkelingen zouden

moeten zorgen voor meer parkeerplaatsen en betere infrastructuur, vooral in relatie tot toeristisch verkeer.

Cultuurhistorie en historische gebouwen: Er is een duidelijke behoefte om de cultuurhistorische waarde van het dorp te behouden. Veel inwoners zijn tegen het slopen van karakteristieke gebouwen en pleiten voor een creatieve herbestemming. Historische gebouwen mogen niet zomaar worden afgebroken voor nieuwbouw, vooral als ze bijdragen aan het unieke karakter van Winterswijk.

Gemeentelijk beleid en inwonersparticipatie: Veel inwoners voelen zich niet/slecht gehoord in gemeentelijke besluitvorming. Ze pleiten voor meer transparantie en betrokkenheid van de gemeente bij het ontwikkelen van plannen. De gemeente moet beter luisteren naar de wensen en behoeften van de inwoners en niet alleen gefocust zijn op economische groei.

Woningbouw en gemeentelijke regie: Er is een sterke roep om meer regie vanuit de gemeente bij woningbouwprojecten, met een focus op betaalbare en duurzame woningen. Inwoners zijn bezorgd dat er te veel aandacht is voor nieuwbouw aan de randen van de gemeente, terwijl er ruimte is binnen de bestaande bebouwing.

Fiets- en wandelinfrastructuur: Veel respondenten wijzen op de noodzaak om de kwaliteit van bestaande fietspaden en wandelroutes te verbeteren, vooral in het buitengebied. Er is kritiek op het onderhoud en de toegankelijkheid van deze paden, wat leidt tot een minder positieve ervaring voor wandelaars en fietsers.

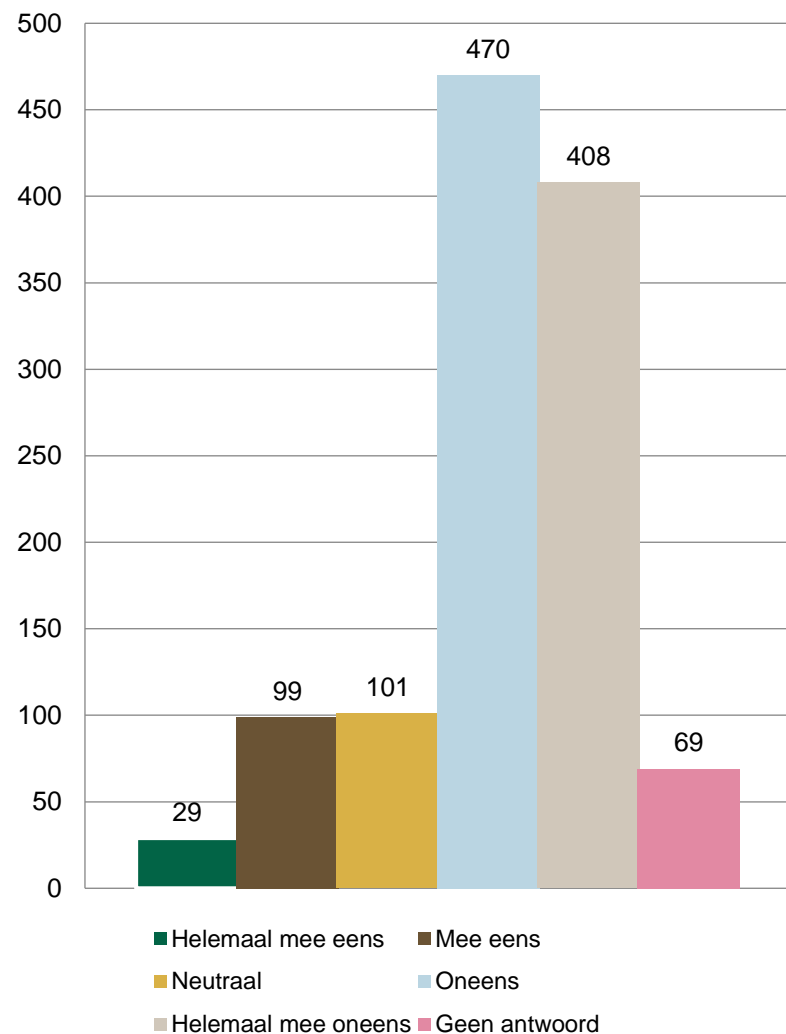
Zorg voor de lokale bevolking: De prioriteit moet liggen bij het welzijn van de inwoners van Winterswijk. Het lijkt soms alsof de focus meer ligt op toeristen en economische groei, terwijl de lokale behoeften en leefbaarheid voorop moeten staan.

4 Bevolking en demografie

4.1 Resultaten per stelling

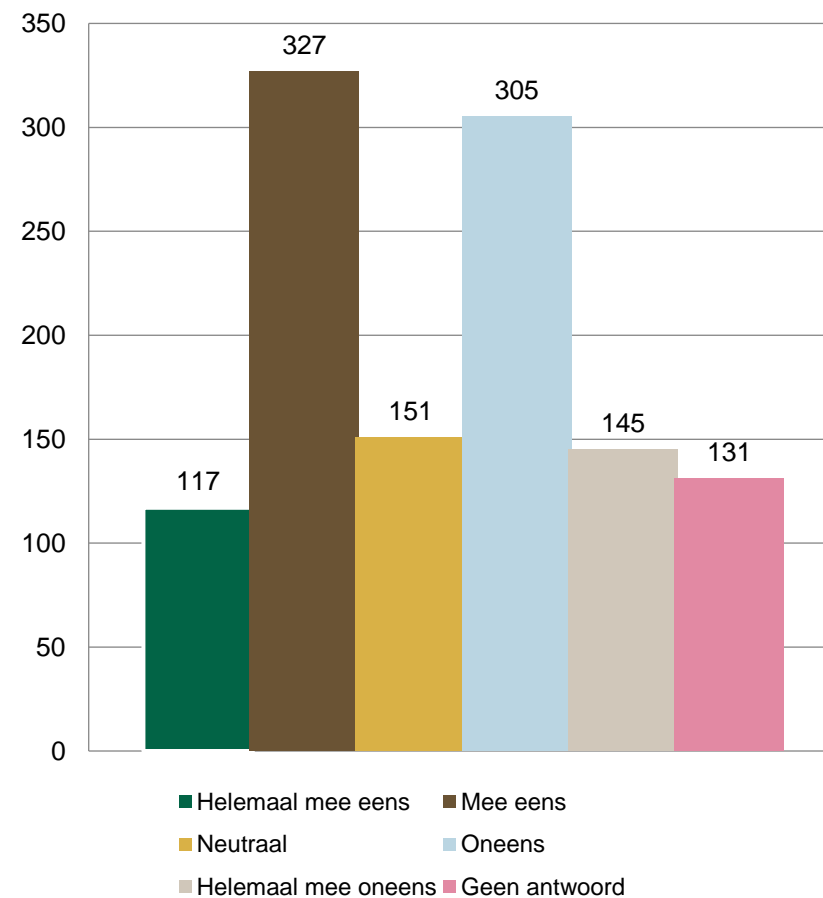
4.1.1 Stelling 1

"De tijden veranderen nu eenmaal. Het is niet erg dat er in de toekomst minder voorzieningen zoals scholen en winkels zijn en minder bedrijven die zich in Winterswijk vestigen."

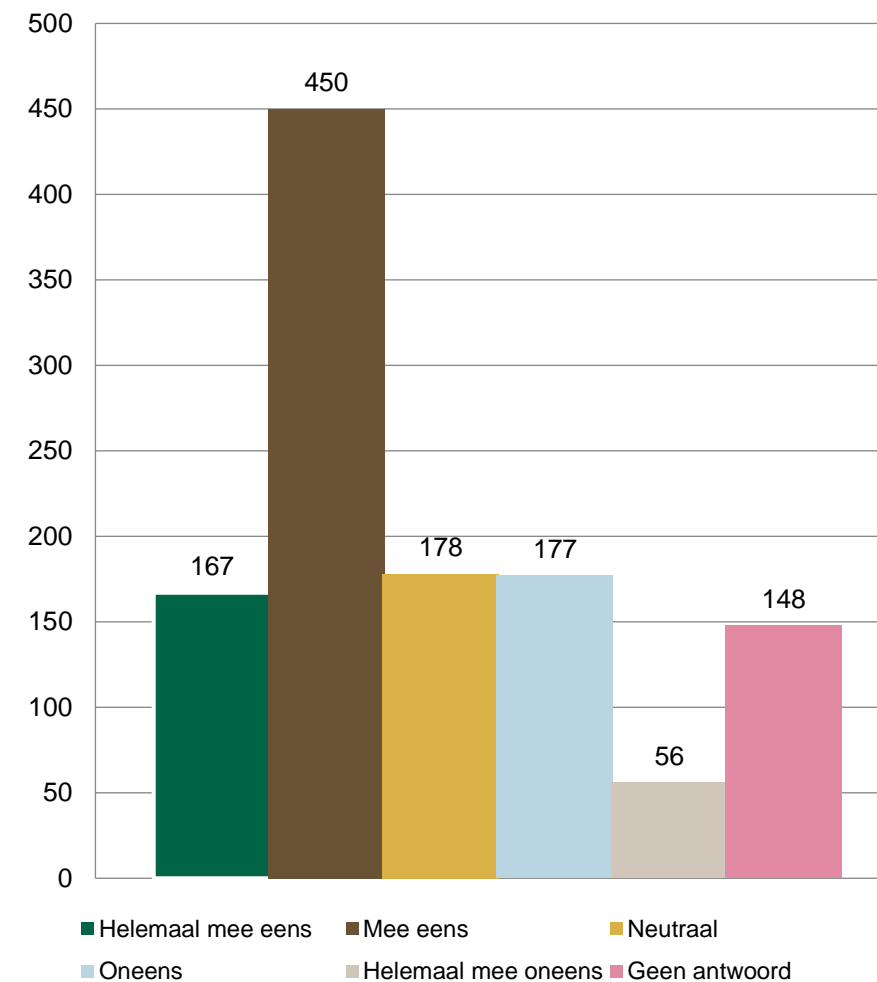
4.1.2 Stelling 2

"Er is in Nederland een groot tekort aan woningen. In Winterswijk is de grond nog relatief goedkoop. We moeten hier betaalbare woningen bouwen voor sociale huur. We groeien dan, wat ten koste gaat van landschap."

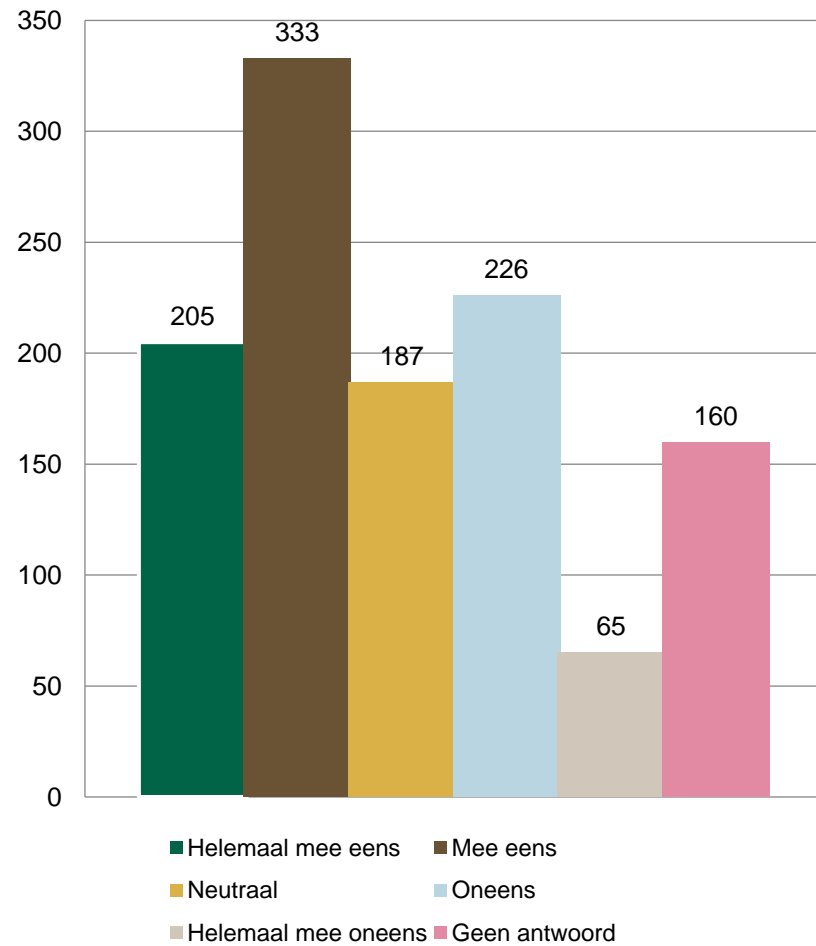
4.1.3 Stelling 3

"We moeten zoveel woningen bouwen als nodig, zodat we de voorzieningen in stand kunnen houden en bedrijven genoeg werknemers hebben. We bouwen voor nieuwe werknemers voor ons bedrijfsleven."

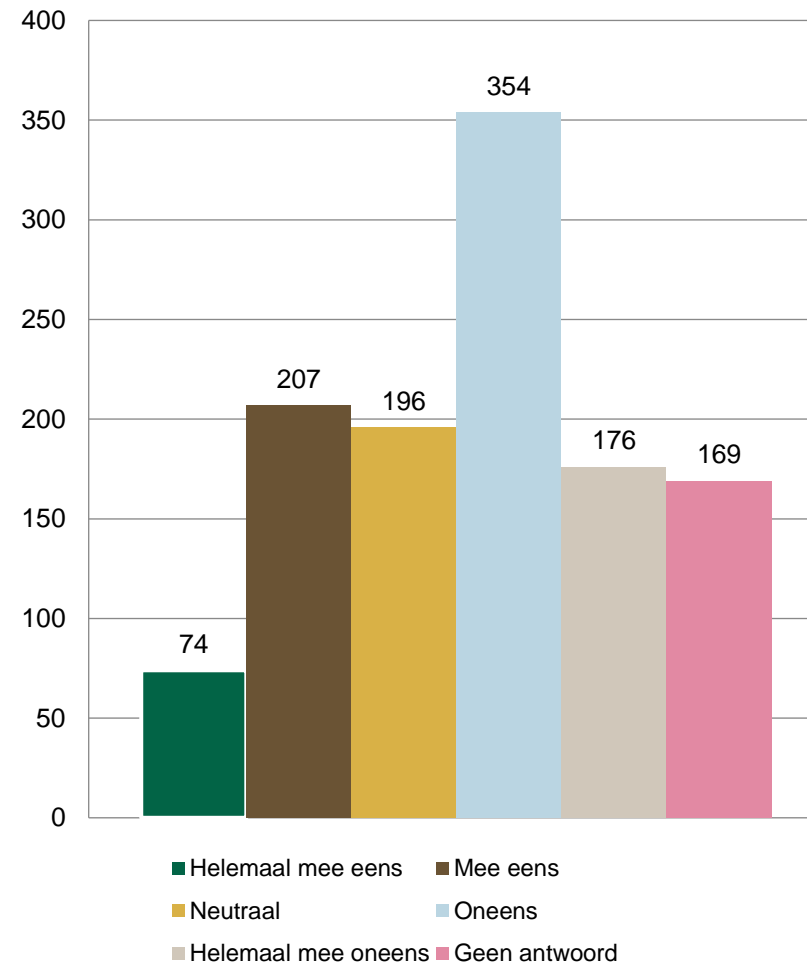
4.1.4 Stelling 4

"Winterswijk hoeft niet altijd te groeien door meer bedrijven en meer woningen. We moeten Winterswijk aantrekkelijk maken door de bereikbaarheid te verbeteren. Bijvoorbeeld door het realiseren van een spoorverdubbeling en verdubbeling van de Groenloseweg en Misterweg. Dan verbeteren we de bereikbaarheid voor de werknemers van Winterswijkse bedrijven."

4.1.5 Stelling 5

"Toerisme en recreatie worden steeds belangrijker voor Winterswijk. Daarom moeten we vooral op toerisme en recreatie inzetten. Bijvoorbeeld door het bouwen van nieuwe recreatieparken. Dan blijft Winterswijk aantrekkelijk, ook voor de eigen inwoners."

4.2 Samenvatting thema

Voorzieningen voor jongeren

Er is een groot tekort aan voorzieningen voor jongeren in Winterswijk. Dit leidt tot het verlies van jongeren aan andere gemeenten, omdat ze daar meer kansen en faciliteiten vinden. Het is van essentieel belang dat er beleid wordt ontwikkeld dat gericht is op het aantrekken van jongeren en hen helpt om in de gemeente te blijven. Dit omvat de noodzaak voor sociale en recreatieve ruimtes, zoals jongerenclubs en sportfaciliteiten, die hen een plek bieden om samen te komen en zich te ontwikkelen.

Recreatieparken

De meerderheid van de bewoners is van mening dat er geen nieuwe recreatieparken nodig zijn in Winterswijk. In plaats daarvan ligt de focus op het optimaliseren en uitbreiden van de bestaande parken. Er zijn echter zorgen over de permanente bewoning in recreatieparken, zoals 't Rommelgebernte, wat leidt tot verstoring van de oorspronkelijke recreatieve functie. Het behoud van de recreatieve waarde van deze parken is cruciaal voor de gemeenschap en het welzijn van de inwoners.

Natuur en landschap

De bewoners hebben een sterke wens om de natuurlijke schoonheid en het landschap van Winterswijk te beschermen. Dit omvat een zorgvuldige aanpak van bouwprojecten in het buitengebied, waarbij de impact op de natuur en de leefomgeving voorop staat. De aantrekkelijkheid van de natuur is van groot belang voor zowel de leefomgeving van de inwoners als voor het toerisme, en het is essentieel om deze te behouden en te verbeteren.

Bereikbaarheid en openbaar vervoer

Er zijn zorgen over de bereikbaarheid van de gemeente, wat de noodzaak voor verbeteringen in het openbaar vervoer onderstreept. Investerings in transport zijn cruciaal voor de mobiliteit van de inwoners en de economische groei van Winterswijk. Het verbeteren van de verbindingen zal niet

alleen de kwaliteit van leven verhogen, maar ook nieuwe kansen creëren voor bewoners en ondernemers.

Woningbouw en bevolkingsgroei

De groei van de bevolking heeft aanzienlijke impact op de woningmarkt en de leefbaarheid in Winterswijk. Er is een duidelijke vraag naar woningen voor de lokale bevolking, met name voor jongeren en jonge gezinnen. Een evenwichtige aanpak tussen woningbouw, natuurbehoud en toerisme is noodzakelijk om een duurzame toekomst te waarborgen. Het is van belang dat er voldoende aandacht is voor het creëren van woningen die passen bij de behoeften van de gemeenschap.

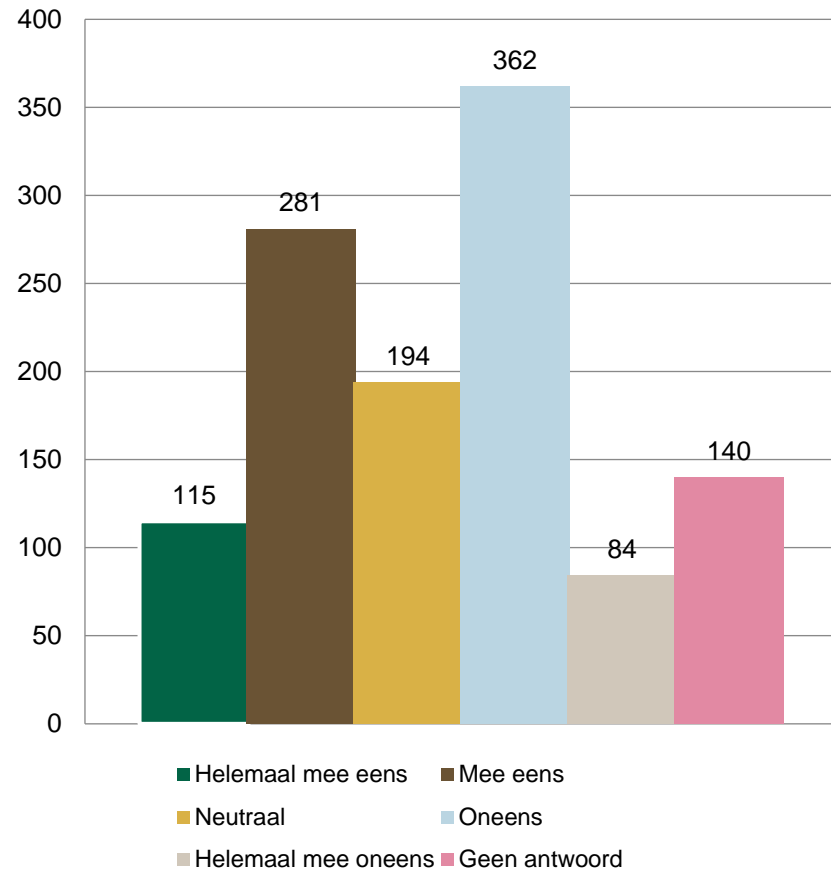
De reacties van de inwoners benadrukken de noodzaak van samenwerking tussen de gemeente en de bewoners. Er is een collectieve vraag naar het verbeteren van voorzieningen en het beschermen van de natuur. Een geïntegreerd beleid is essentieel om de huidige uitdagingen aan te pakken en een duurzame toekomst te waarborgen. Door de dialoog voort te zetten en een inclusieve aanpak te hanteren, kan Winterswijk zich ontwikkelen tot een bloeiende en dynamische gemeenschap waar alle inwoners zich gewaardeerd en gehoord voelen.

5 Bouwen en locatiekeuzes

5.1 Resultaten per stelling

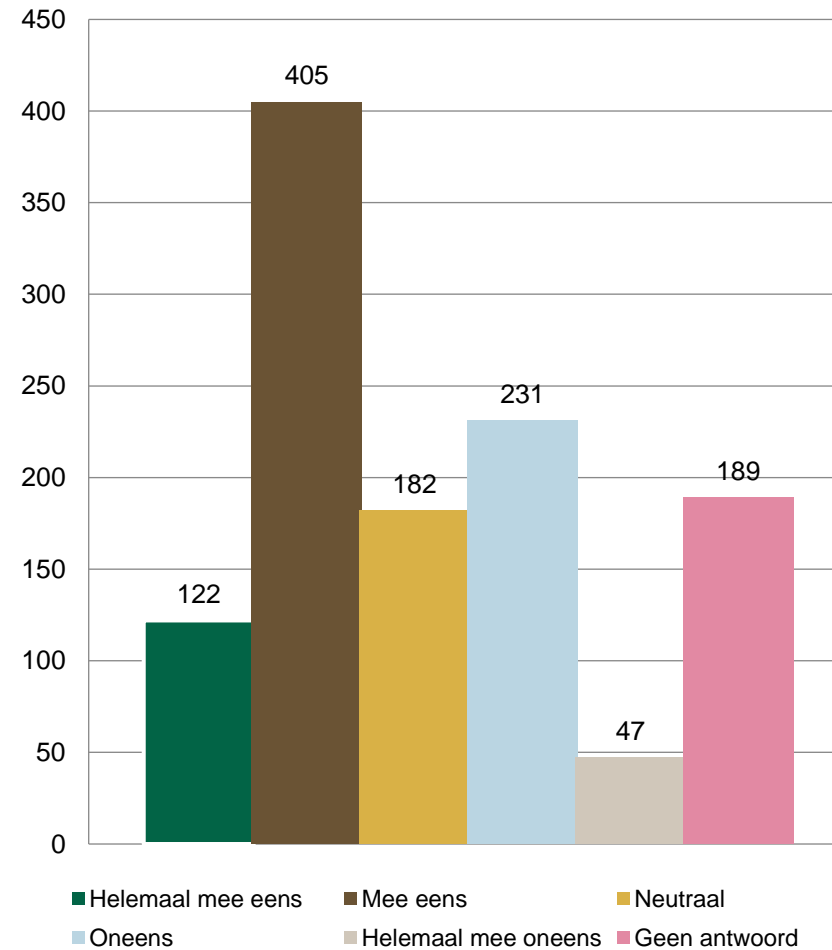
5.1.1 Stelling 1

"Woningen moeten we in onze bebouwde kom bouwen. We gaan de kom niet verder uitbreiden. We hoeven dan geen landschap op te offeren, maar we moeten dan wel nieuwe oplossingen vinden voor groen in de kom. Zoals groendaken en verticaal groen. We gaan meer hoogbouw zien."

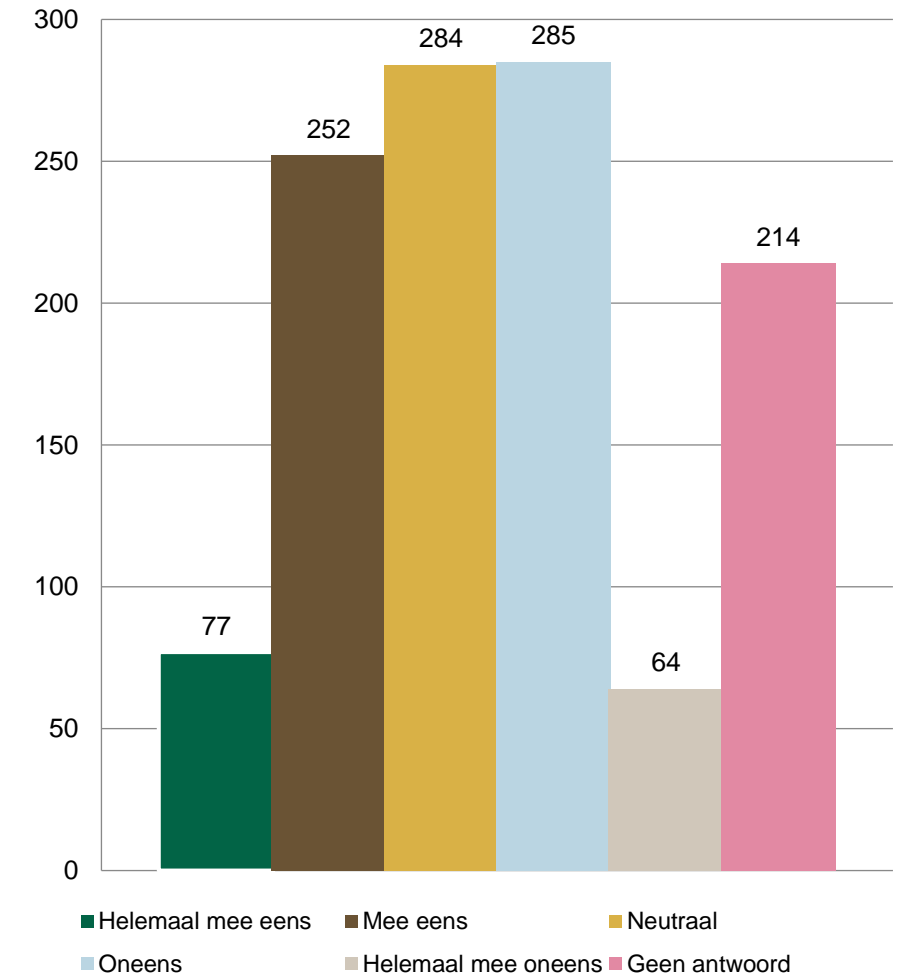
5.1.2 Stelling 2

"Een groene leefomgeving is ook belangrijk voor inwoners in de bebouwde kom. De meeste inwoners vinden het prettig om een huis met een tuin te hebben. Hoge gebouwen passen niet bij Winterswijk. Daarom moeten we de bebouwde kom uitbreiden om meer woningen te kunnen bouwen."

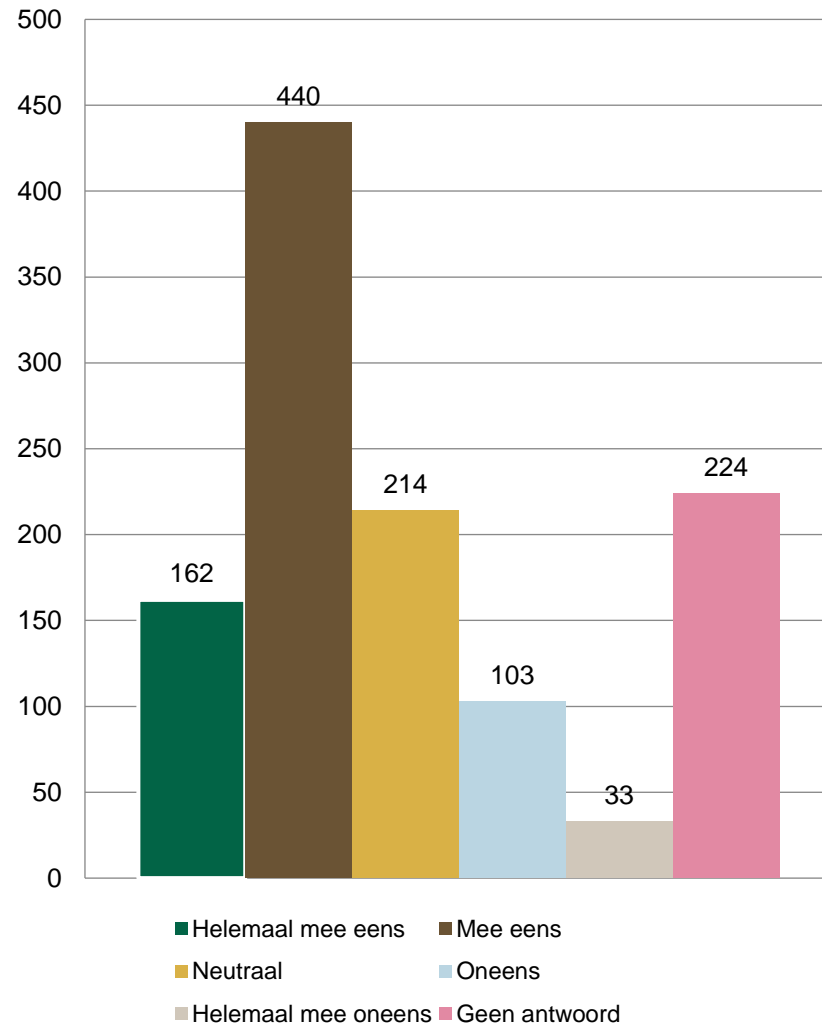
5.1.3 Stelling 3

Afgelopen jaren zijn bedrijven vanuit de bebouwde kom naar de rand van Winterswijk verplaatst. Hierdoor zie je vooral veel bedrijven als je het dorp in komt. Het is aantrekkelijker als je eerst woningen ziet. Het bouwen van woningen aan de buitenrand van Winterswijk kan hier een goede oplossing voor zijn."

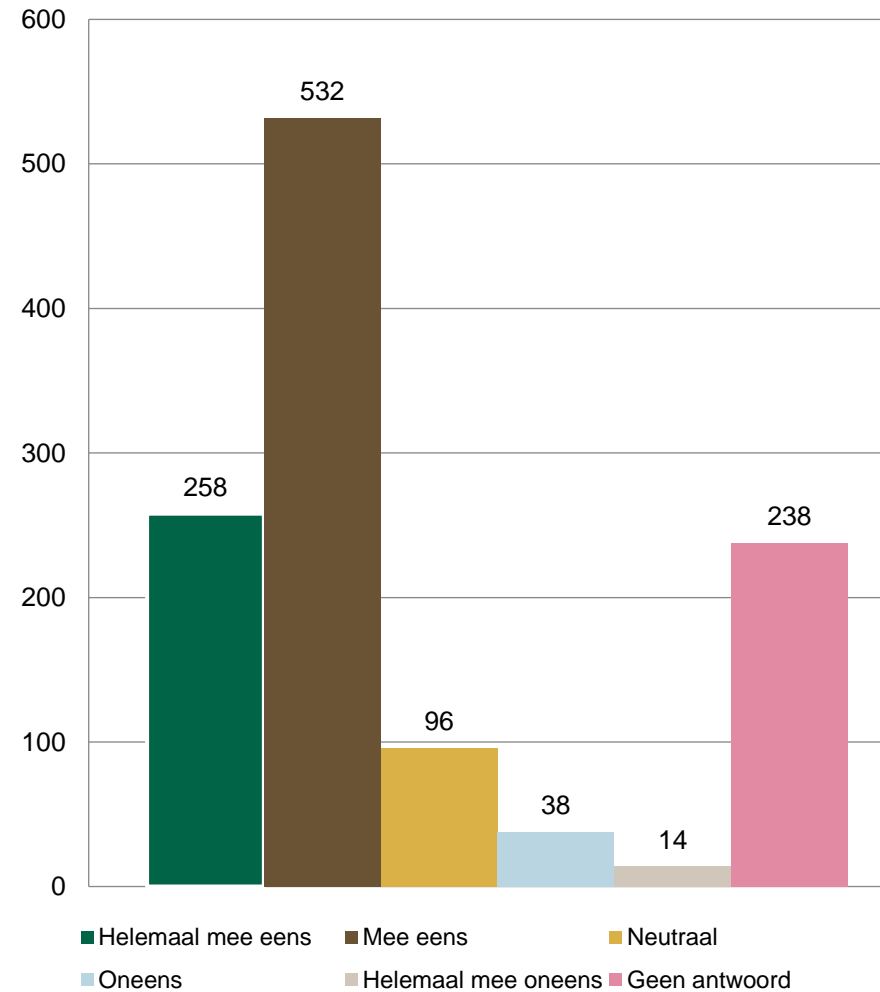
5.1.4 Stelling 4

"Met woningen aan de buitenrand, blijven er bedrijven in het centrum bestaan en dat geeft overlast. Daarom moeten we bedrijven zo veel mogelijk verplaatsen naar de rand van het dorp. We moeten hoge eisen stellen aan de bouwwerken en inrichting van de buitenruimte van bedrijven."

5.1.5 Stelling 5

"Het is logisch als we alle bebouwde gebieden een klein beetje uitbreiden met woningbouw. Dus de kom én de buurtschappen. We wijzen vier kerren aan die mogen groeien. Dan is de kans ook groter dat hier de basisscholen kunnen blijven bestaan."

5.2 Samenvatting thema

Bezorgdheid over de identiteit van het dorp

Veel respondenten uiten zorgen over de invloed van hoogbouw en de uitbreiding van industrieterreinen op de identiteit en uitstraling van Winterswijk. Er is een sterke voorkeur voor het behoud van de unieke kenmerken van het dorp, en men is bezorgd dat de huidige plannen het karakter van de regio zullen aantasten. De vrees is dat meer hoogbouw het dorp zal doen lijken op stedelijke gebieden buiten de Achterhoek.

Locatie van woningbouw

Respondenten pleiten voor woningbouw in de buurtschappen en de dorpsrand, met een voorkeur voor het behoud van het landschap. Veel inwoners voelen dat er voldoende ruimte is voor nieuwbouw, vooral in de buurtschappen, en dat dit essentieel is voor de leefbaarheid voor jongere generaties.

Infrastructuur en toegankelijkheid

Er wordt gewezen op de noodzaak om de infrastructuur te verbeteren, zoals het verbreden van wegen en het creëren van veilige toegangspunten naar voorzieningen. Respondenten benadrukken dat woningen dichtbij voorzieningen zoals supermarkten, gezondheidszorg en recreatie moeten worden gebouwd, zodat deze voor ouderen en jongeren toegankelijk blijven.

Woningaanbod voor jongeren en ouderen

Een significant aantal deelnemers geeft aan dat er meer woningen voor jongeren en ouderen moeten komen, met een focus op betaalbaarheid en geschiktheid. Ouderen geven de voorkeur aan appartementen met voorzieningen in de buurt, terwijl jongeren behoefte hebben aan betaalbare starterswoningen.

Beperkingen op bedrijfsuitbreiding

Veel inwoners zijn tegen de uitbreiding van industrieterreinen en pleiten voor het herbestemmen van bestaande industriële locaties. Respondenten

vinden dat de focus moet liggen op het behouden van het natuurlijke landschap en het voorkomen van verdere versnippering van het buitengebied.

Langdurige vergunningsprocessen

Een veelgehoorde klacht is de lange doorlooptijd van vergunningsaanvragen voor woningbouw. Respondenten vragen om snellere procedures om in te spelen op de huidige woningnood en om ervoor te zorgen dat lokale jongeren in hun eigen buurtschappen kunnen blijven wonen.

Wensen voor duurzaamheid en leefbaarheid

Een aantal deelnemers stelt voor om duurzaamheid te integreren in de woningbouw, zoals het gebruik van groene daken en het verbeteren van de biodiversiteit in woonwijken. Dit gaat hand in hand met de wens voor een groene en aantrekkelijke leefomgeving.

Conclusie

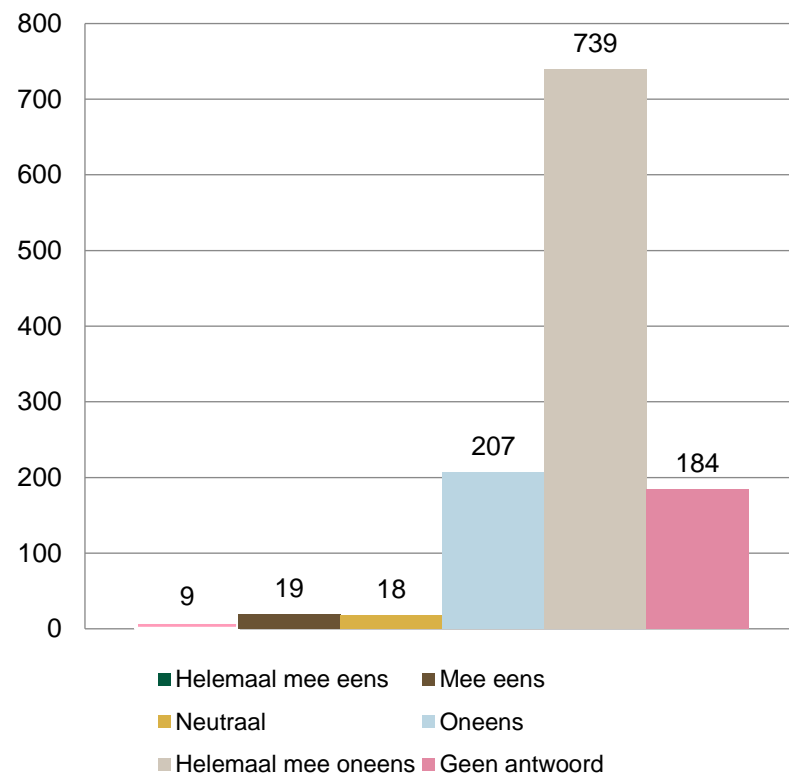
De enquête toont aan dat de inwoners van Winterswijk veel waarde hechten aan de kwaliteit van hun woonomgeving. Er is een sterke roep om participatie van de gemeenschap bij beslissingen over woningbouw en bedrijvigheid. Inwoners willen een balans vinden tussen groei en het behoud van hun unieke dorpskarakter, waarbij de focus ligt op het creëren van een leefbare, duurzame en toegankelijke omgeving voor alle generaties.

6 Positie en bereikbaarheid ziekenhuis

6.1 Resultaten per stelling

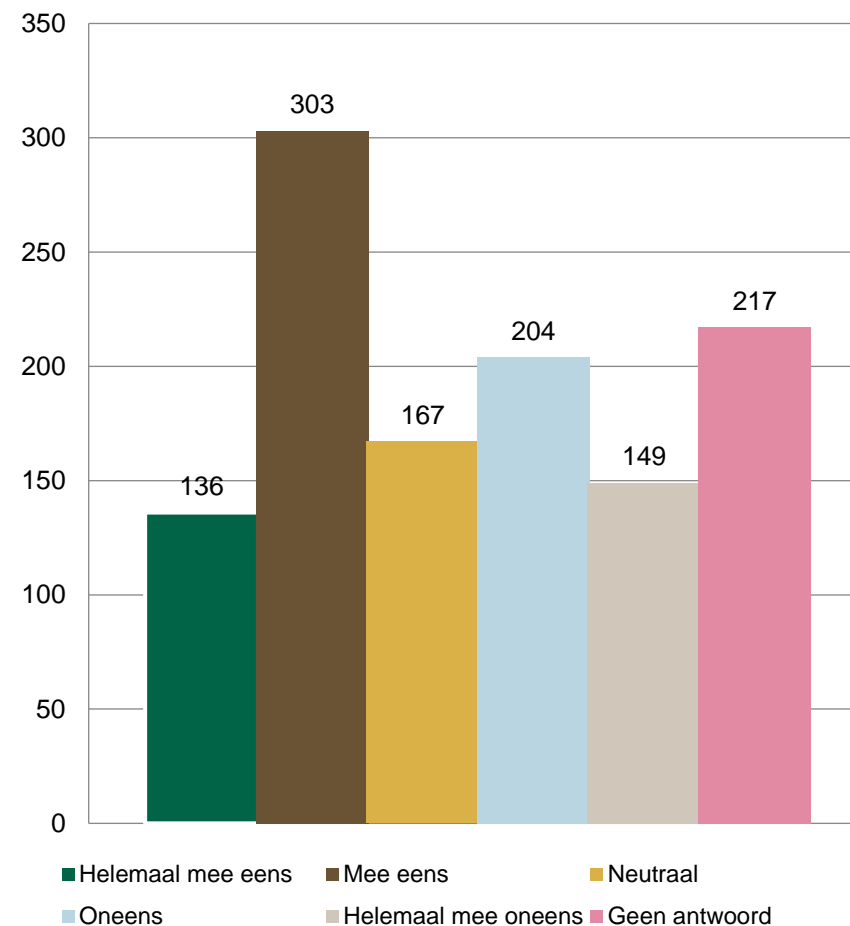
6.1.1 Stelling 1

"Overal in Nederland zie je dat kleinere ziekenhuizen moeten sluiten en inwoners verder moeten reizen voor zorg. We accepteren dat dit ook gaat gebeuren in Winterswijk."

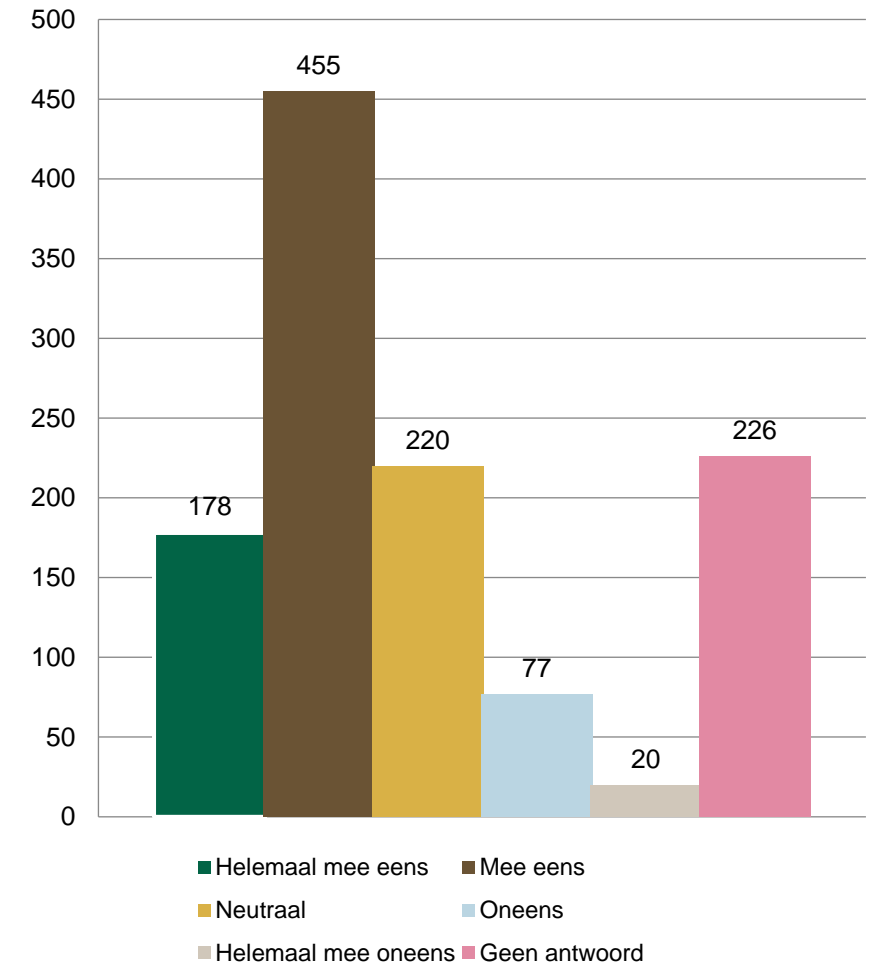
6.1.2 Stelling 2

"Winterswijk is misschien net te klein voor een voorziening als een ziekenhuis. Dat is ook een reden om in te zetten op woningbouw, zodat het inwonersaantal kan groeien."

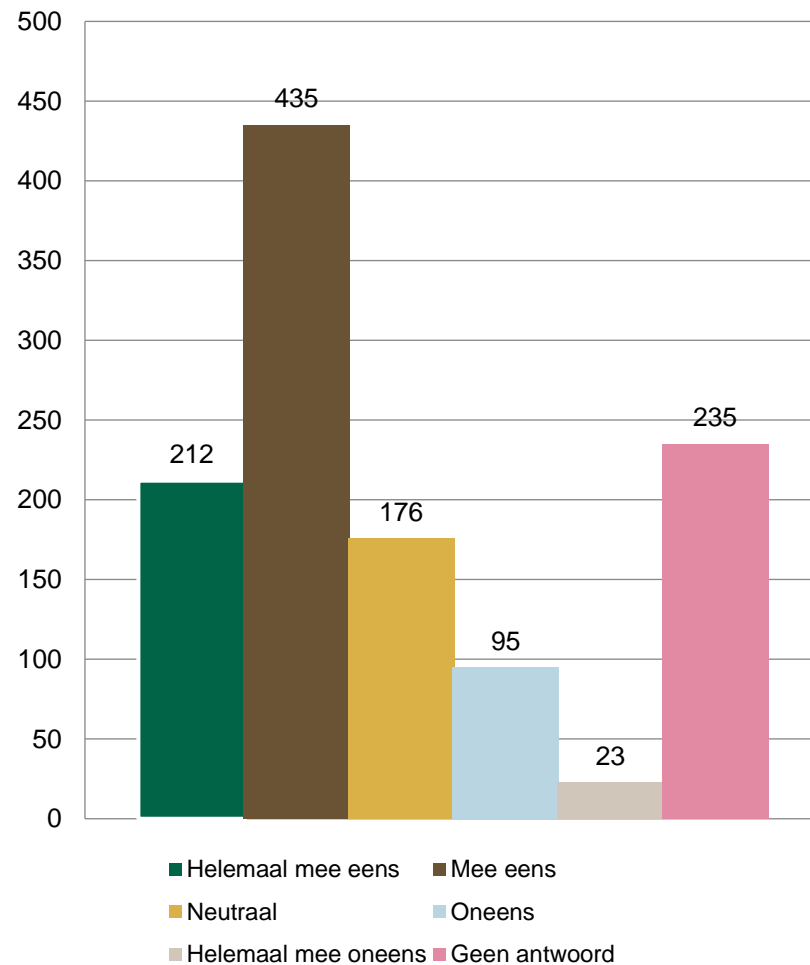
6.1.3 Stelling 3

"Het ziekenhuis vervult een regiofunctie en daarom is bereikbaarheid ook heel belangrijk. Ook voor andere werkgevers is een goede bereikbaarheid nuttig. We gaan er veel energie in stoppen om onze bereikbaarheid te verbeteren. Ook al gaat dat ten koste van onze andere investeringen."

6.1.4 Stelling 4

'We gaan bij het verbeteren van onze bereikbaarheid vooral inzetten op het openbaar vervoer (OV). We maken van het ziekenhuis een OV-knooppunt. Naast de buslijn naar Groenlo, komt er een extra buslijn naar Miste, Bredevoort en Aalten.'

6.2 Samenvatting thema

Bereikbaarheid van het ziekenhuis

Een veelgehoorde opinie is dat de bereikbaarheid van het SKB momenteel voldoende is, vooral per auto. Veel respondenten stellen dat er geen klachten zijn over het bestaande vervoersnetwerk en dat de focus moet liggen op het behouden van het ziekenhuis zelf, in plaats van te investeren in nieuwe busverbindingen. Sommige reacties wijzen erop dat een treinverbinding naar nabijgelegen plaatsen zoals Aalten en Bredevoort sneller en efficiënter is dan een buslijn.

Echter, er is ook bezorgdheid over de toegankelijkheid van het ziekenhuis voor mensen die afhankelijk zijn van openbaar vervoer. De huidige situatie van het OV in de Achterhoek wordt als ondermaats ervaren, en het ontbreken van goede verbindingen dwingt veel mensen om de auto te gebruiken, wat niet voor iedereen haalbaar is. De respondenten dringen aan op een verbeterde en betaalbare OV-verbinding, bijvoorbeeld door middel van een regelmatige busdienst tussen de dorpen en het ziekenhuis.

Regionale functie van het SKB

Veel deelnemers aan de enquête benadrukken dat het SKB niet alleen voor Winterswijk, maar voor de gehele regio van cruciaal belang is. Het ziekenhuis fungeert als een verbindende factor tussen verschillende dorpen en steden, en de mogelijkheid om de zorgvoorzieningen in de regio te behouden moet niet uitsluitend afhankelijk zijn van woningbouw in Winterswijk. Er is een roep om regionale samenwerking en de ontwikkeling van specialismen om de zorg in de regio toekomstbestendig te maken.

Respondenten wijzen op de noodzaak van een bredere regionale visie, waarbij niet alleen naar het inwonersaantal van Winterswijk wordt gekeken, maar ook naar de zorgvraag vanuit omliggende gebieden. De zorg moet in de toekomst toegankelijk blijven, vooral gezien de vergrijzende bevolking en de groeiende behoefte aan zorgdiensten.

Investerings in zorg en infrastructuur

De meningen over investeringen in het ziekenhuis en de infrastructuur zijn verdeeld. Terwijl sommige respondenten pleiten voor verbeteringen aan de wegen en OV, zijn anderen van mening dat het ziekenhuis als waardevolle voorziening in Winterswijk moet blijven en dat extra investeringen in OV niet noodzakelijk zijn. Het idee van een knooppunt voor openbaar vervoer bij het ziekenhuis wordt verwelkomd, zolang het ziekenhuis zelf niet als het centrum van zorgvoorzieningen in de regio wordt ondermijnd.

De discussie rond de toekomst van het SKB en de bijbehorende infrastructuur onderstreept de noodzaak van een goed doordacht plan voor behoud en verbetering van de zorg, waarbij de wensen en behoeften van de inwoners centraal staan. Er is een sterke roep om praktische oplossingen die rekening houden met de realiteit van de regio, inclusief het belang van betaalbaarheid van openbaar vervoer en het behoud van de zorg dichtbij huis.

Conclusie

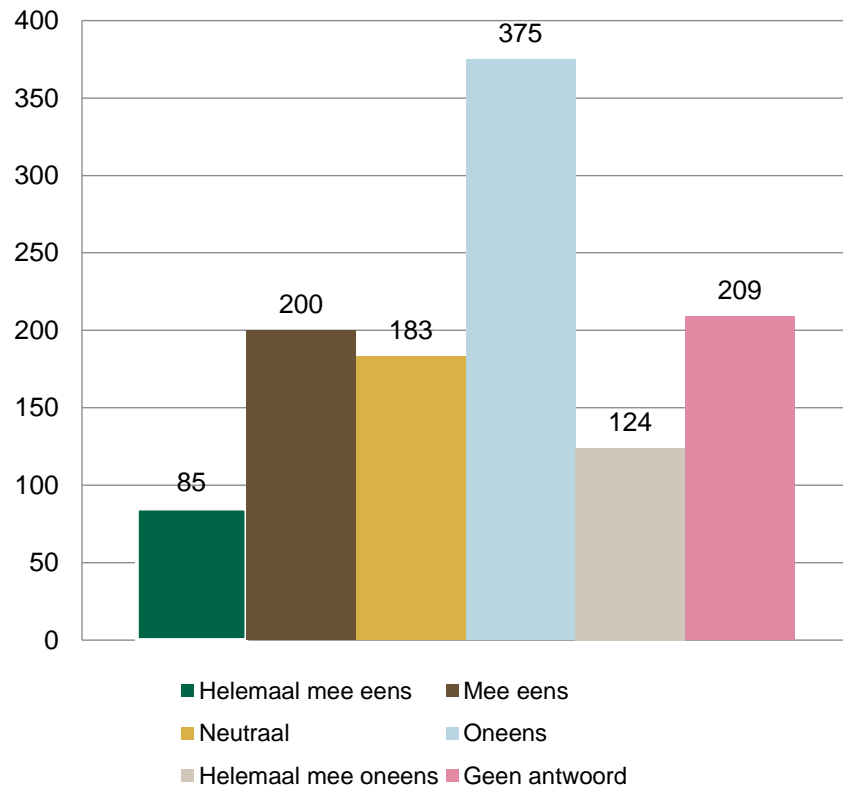
De resultaten van de enquête benadrukken de noodzaak voor een evenwichtige benadering van de zorgvoorzieningen in de Achterhoek, waarbij het SKB als een belangrijk regionaal ziekenhuis blijft functioneren. Er is behoefte aan verbeteringen in het openbaar vervoer, maar deze moeten hand in hand gaan met het behoud en de versterking van de zorgvoorzieningen. De toekomst van het SKB hangt af van de bereidheid van de regio om samen te werken, te investeren in bereikbaarheid en te zorgen voor een zorglandschap dat toegankelijk is voor iedereen.

7 Ruimtelijke ontwikkelingen, verkeer en parkeren

7.1 Resultaten per stelling

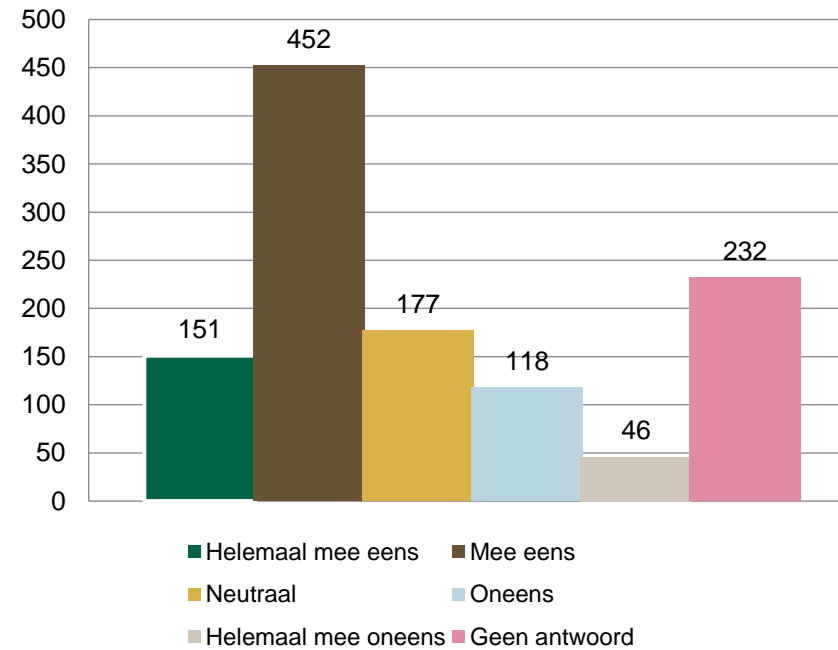
7.1.1 Stelling 1

"Parkeren moet centraal staan bij de ontwikkeling van het centrum. Er mogen geen parkeerplaatsen verplaatst worden of verdwijnen. We voegen alleen parkeerplaatsen toe. Ook als dit de verkeersveiligheid in de weg staat of andere ontwikkelingen, zoals het verminderen van hittestress en het toevoegen van groen."

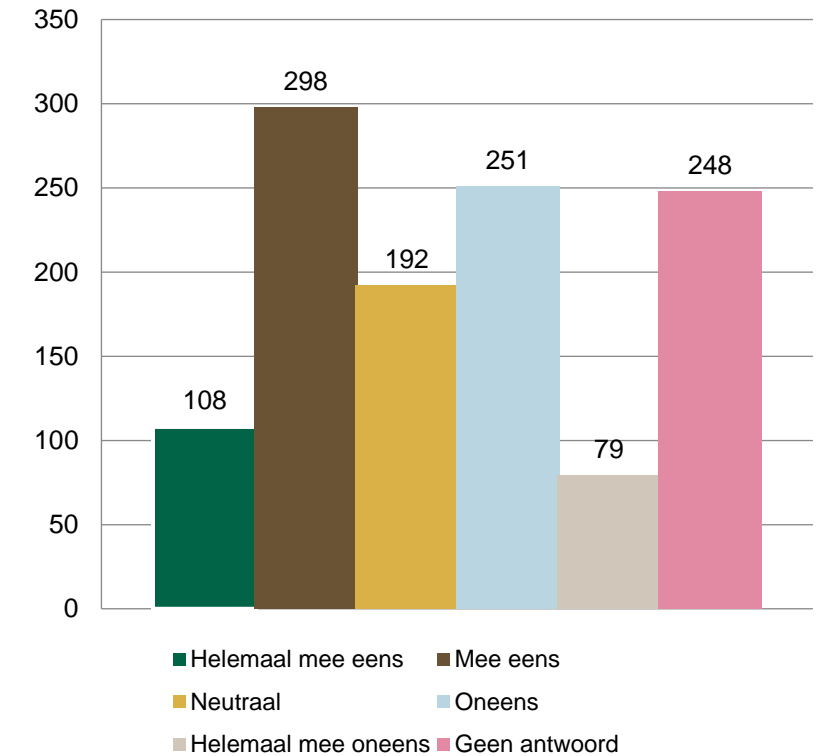
7.1.2 Stelling 2

"Het parkeren is nu niet handig ingericht. Een aantal van de winkelstraten heeft weinig aanloop vanaf parkeerplaatsen, zoals de Meddosestraat en Ratumsestraat. We verschuiven parkeerplaatsen meer naar de randen van het centrum, zodat winkelend publiek slim door de winkelstraten geleid wordt."

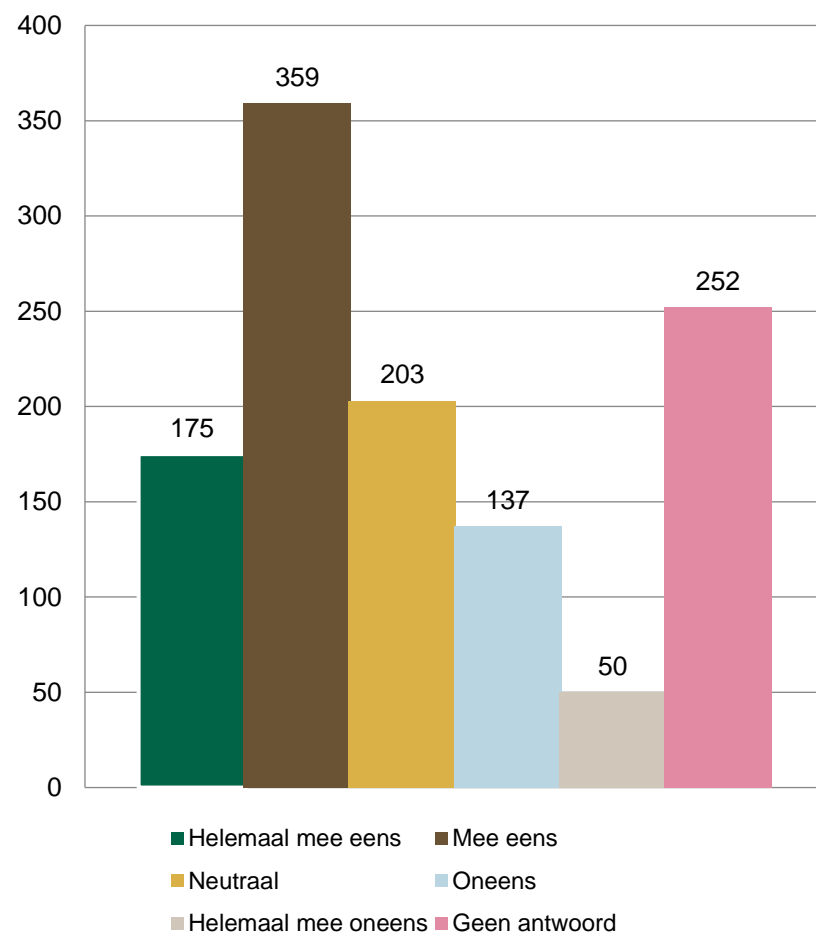
7.1.3 Stelling 3

"Er zijn extra parkeerplaatsen nodig. Die kunnen we realiseren door te stapelen op de huidige grote plaatsen aan de rand van het centrum. Met name Sleeswijk en Wheme zijn hiervoor geschikt. We investeren in parkeergarages met meerdere verdiepingen."

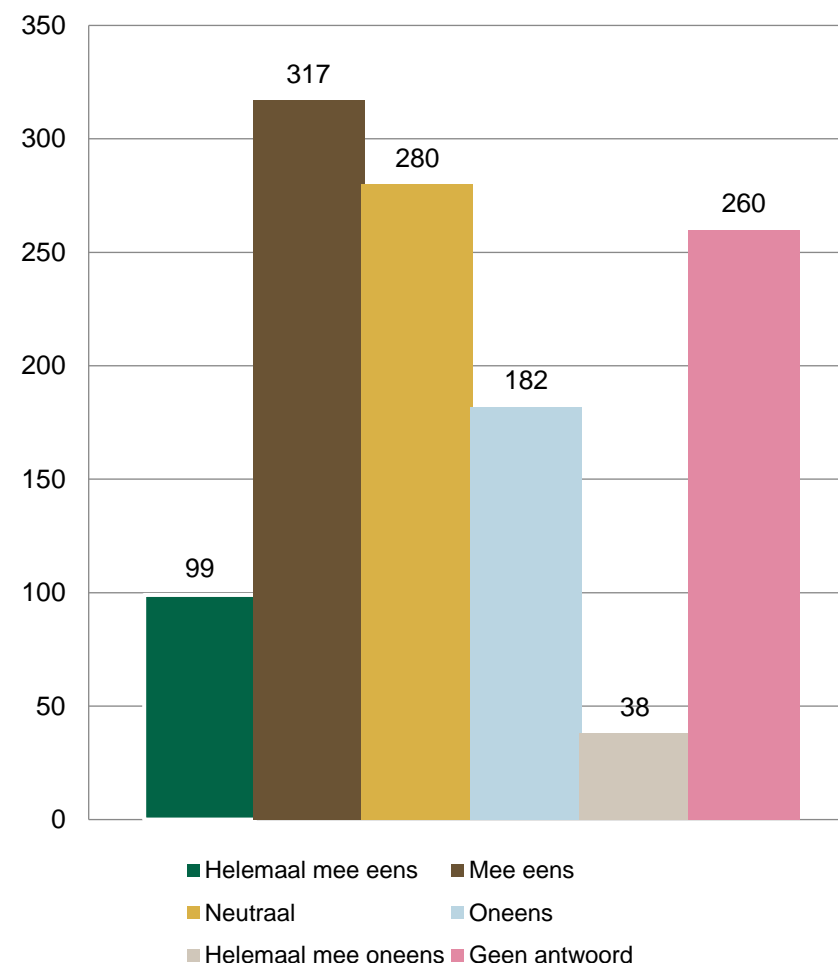
7.1.4 Stelling 4

"Parkeerplaatsen zijn meestal niet mooi en passen niet bij een aantrekkelijk centrum. We verplaatsen de parkeerplaatsen naar nieuwe garages aan de Dingstraat, Zonnebrink en Peperbus, met als resultaat hetzelfde aantal parkeerplaatsen op betere plekken. Van Sleswijk maken we een park en bij de Wheme brengen we de Whemerbeek terug."

7.1.5 Stelling 5

"Op dit moment hebben we een gezellig druk centrum. Maar de indeling is niet heel logisch, bijvoorbeeld door de aflopende winkelstraten waardoor je om moet keren om in het winkelgebied te blijven. We veranderen daar niets aan, ook al betekent dat op termijn misschien dat we minder aantrekkelijk worden."

7.2 Samenvatting thema

Parkeergelegenheid

Er is een breed draagvlak voor de mening dat er voldoende parkeerruimte is in het centrum van Winterswijk. Veel inwoners ervaren geen tekort aan parkeerplaatsen, zelfs tijdens drukke uren. Het idee om parkeerplaatsen te verplaatsen naar de randen van het centrum wordt door sommigen als onhandig beschouwd, vooral voor minder mobiele bezoekers of mensen die grotere aankopen doen. Een oplossing zou kunnen zijn om het huidige parkeerbeleid te heroverwegen, met maximering van de parkeertijd in het centrum om een constante doorstroming van bezoekers te waarborgen.

Parkeergarages en parkeergelegenheid

- **Zichtbaarheid en hinder:** Er is bezorgdheid over parkeergarages die te zichtbaar zijn en overlast voor omwonenden veroorzaken. Er wordt gepleit voor een ondergrondse oplossing om het groen bovengronds te behouden.
- **Alternatieven voor parkeren:** Suggesties worden gedaan voor het aanleggen van grote parkeerplaatsen aan de rand van het dorp, met shuttlediensten naar het centrum. Dit zou toeristen en bezoekers moeten ontlasten, terwijl inwoners ook dichtbij kunnen parkeren.
- **Toegankelijkheid:** Er is aandacht voor parkeerplaatsen voor mindervaliden en de behoefte aan meer parkeerplaatsen voor bewoners in het centrum.

Fiets- en vervoersinfrastructuur

- **Stimuleren van fietsen:** Er wordt aangedrongen op meer fietsparkeerplaatsen en een betere fietsinfrastructuur. De noodzaak om auto-gebruik te verminderen wordt benadrukt.
- **Openbaar vervoer:** Er wordt gesuggereerd om het openbaar vervoer te verbeteren en een P+R-systeem in te voeren.

Groenvoorzieningen en openbare ruimte

- **Groen en gezelligheid:** Veel reacties benadrukken de behoefte aan meer groen en de toevoeging van zitgelegenheden om pleinen aantrekkelijker te maken voor bewoners en bezoekers.
- **Impact van hittestress:** Er wordt gesuggereerd dat er weinig tot geen hittestress is en dat meer groen kan helpen bij de verbetering van de luchtkwaliteit.

Winkelcentrum en toerisme

- **Balans tussen autoverkeer en toerisme:** De bezorgdheid over het toerisme en de parkeerdruk in het centrum is aanwezig. Het behoud van gratis parkeren wordt als cruciaal beschouwd om bezoekers aan te trekken en concurrentie met andere steden te vermijden.
- **Inrichting van het winkelgebied:** Er wordt gepleit voor een verbetering van de inrichting van winkelstraten en het creëren van een meer uitnodigende sfeer door groenvoorzieningen en een betere looproute.

Knelpunten en Kritiek

- **Complexiteit van stellingen:** Veel reacties geven aan dat de vragen te complex zijn of dat ze te veel informatie bevatten, waardoor het moeilijk is om duidelijke antwoorden te geven.
- **Bezorgdheid over betalend parkeren:** Er is een sterke weerstand tegen betaald parkeren, waarbij veel respondenten vrezen dat dit de aantrekkelijkheid van het centrum zou verminderen.
- **Communicatie en inspraak:** Er wordt gesuggereerd dat er beter geluisterd moet worden naar de bewoners en dat communicatie rondom plannen verbeterd moet worden.

Voorstellen en Oplossingen

- **Ondergrondse Parkeergarages:** Dit zou de zichtbaarheid van parkeerfaciliteiten verminderen en ruimte bieden voor meer groen in het centrum.

- **Shuttle- en pendeldiensten:** Dit kan de drukte in het centrum verlichten en ervoor zorgen dat bezoekers zonder auto het dorp kunnen bereiken.
- **Zorg voor meer fietsvoorzieningen:** Dit zou kunnen bijdragen aan een vermindering van het autoverkeer en een gezondere leefstijl bevorderen.

Conclusie

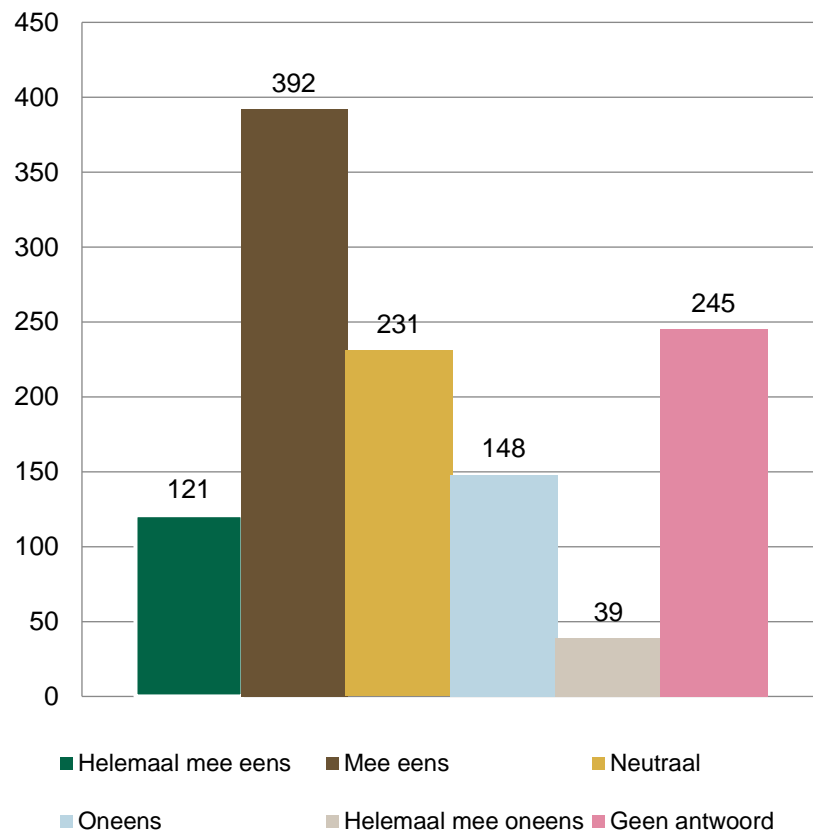
De reacties op de parkeersituatie in Winterswijk zijn divers en geven een breed scala aan zorgen, suggesties en kritiekpunten weer. Er is een duidelijke roep om meer groen, betere fietsmogelijkheden en een heroverweging van de parkeermogelijkheden, met name in relatie tot de toegankelijkheid voor alle inwoners en bezoekers. De wensen voor gratis parkeren en een aantrekkelijke, groene openbare ruimte vormen kernpunten in deze discussie.

8 Vervoersarmoede

8.1 Resultaten per stelling

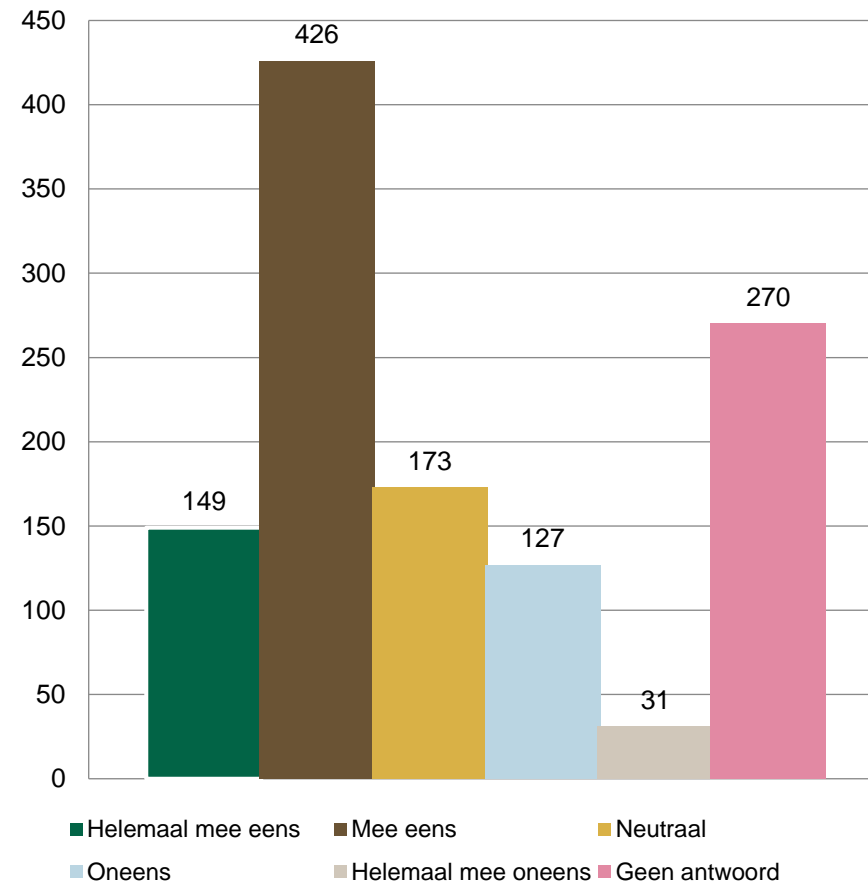
8.1.1 Stelling 1

"Hoe dicht je bij het centrum woont, hoe dicht je bij alle benodigde voorzieningen bent. Dat is handig voor zowel inwoners die slecht ter been zijn als inwoners die niet zoveel geld kunnen uitgeven. Bij het bouwen van nieuwe woningen in het centrum letten we bij het bouwen van woningen op deze doelgroepen, ook al gaat het om de duurste bouwgrond."

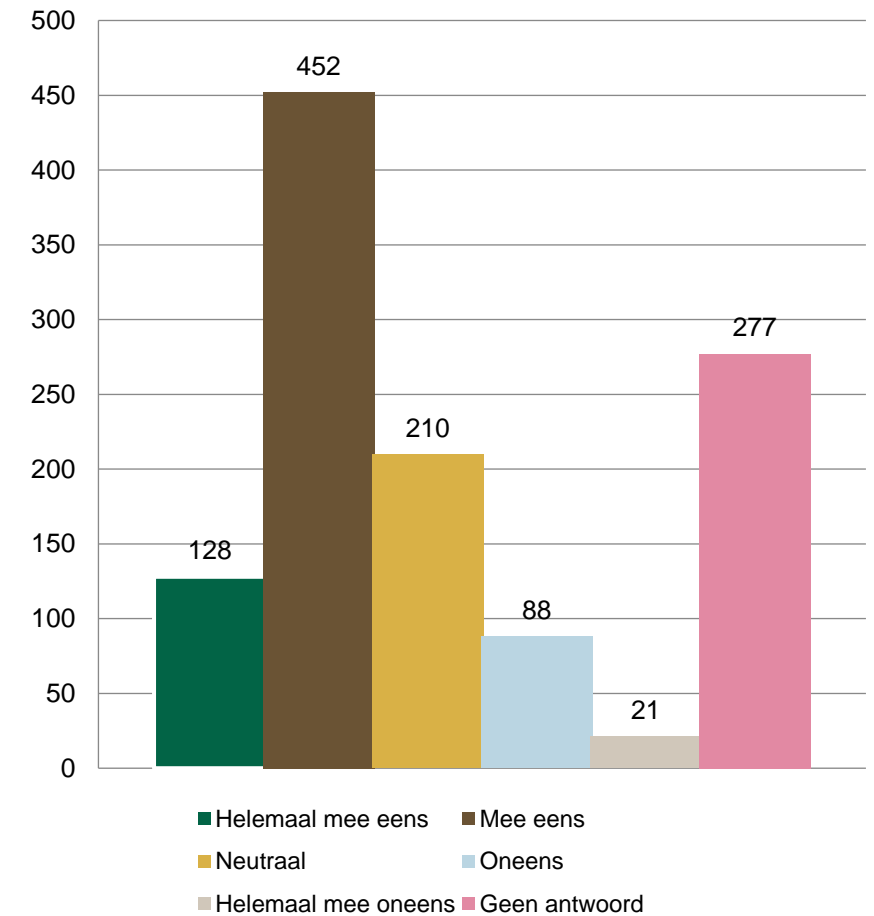
8.1.2 Stelling 2

"Op dure grond moet je geen goedkope woningen bouwen. Winterswijk is niet heel groot, dus zelfs inwoners die aan de rand van de kom wonen kunnen met de fiets naar het centrum komen. Daarom zorgen we dat fietsen aantrekkelijk wordt met mooie, veilige fietspaden naar het centrum en een bewaakte fietsenstalling. De aanleg ervan kost geld, dat kan ten koste van andere projecten gaan."

8.1.3 Stelling 3

"Voor inwoners die slecht ter been zijn is fietsen geen optie. Door de vergrijzing zijn er steeds meer inwoners in en om Winterswijk afhankelijk van vervoer op maat. Zoals bijvoorbeeld Automaatje en Zoov. We geven geld uit aan deze systemen en breiden deze uit, ook al gaat dat ten koste van andere ontwikkelingen."

8.2 Samenvatting thema

Fietsparkeerplaatsen en vervoersarmoede

Er is een tekort aan fietsparkeerplaatsen in het centrum, wat leidt tot frustratie. Vervoersarmoede wordt in twijfel getrokken, en men vraagt zich af of de gemeente in het openbaar vervoer moet investeren, bijvoorbeeld in een busverbinding naar de buurtschappen in het weekend. Het aanbod van hulpmiddelen zoals scootmobielen en elektrische fietsen is voldoende, en er zijn ook initiatieven vanuit de samenleving, zoals Fietsmaatje, die dit kunnen ondersteunen.

Problemen met fietsen in het centrum

De fietsen van bezoekers in het centrum vormen een probleem; parkeren moet buiten de winkelstraten gebeuren. Er wordt gepleit voor de aanstelling van een handhaver die toezicht houdt op het parkeren in winkelstraten, omdat er veel gefietst wordt door schooljeugd, toeristen en bewoners. De vraagstelling van de enquête wordt als onduidelijk ervaren, met te lange vragen en de implicatie dat de keuze van vervoermiddel afhankelijk is van leeftijd of financiële middelen.

Autoluw centrum en specifieke doelgroepen

Er is bezorgdheid dat het streven naar een autoluw centrum kan leiden tot overlast voor ouderen en andere specifieke doelgroepen. Het idee van een bewaakte fietsenstalling wordt als onzinnig beschouwd, maar betere en veiligere fietspaden zijn wel gewenst. De verkeersveiligheid op drukke straten zoals Laan van Hilbelink, Zonnebrink en Vredensestraat roept kritiek op. Er zijn zorgen over de kosten van Automaatje, dat vooral door vrijwilligers wordt gerund, en de impact daarvan op de taxichauffeurs.

Parkeerplaatsen en toegankelijkheid

Er is een roep om meer parkeerplaatsen voor fietsen dicht bij de winkels, aangezien sommige mensen de fiets als loopsteun gebruiken. Het openbaar vervoer moet toegankelijker en betaalbaarder worden, met ver-

beterde verbindingen, ook naar Duitsland en Winterswijk. Er is onduidelijkheid over de rol van de fietsenstallingen in relatie tot de toegankelijkheid voor mensen met beperkte mobiliteit.

Enquête en woningbehoefte

De enquête heeft onduidelijke vragen en onvoldoende informatie over de kosten en gevolgen van keuzes. Er is behoefte aan meer eenpersoonswoningen en eenvoudige woningen. Er is een pleidooi voor samenwerking met zorg- en vervoersorganisaties om de dienstverlening te verbeteren. Bewoners willen de mogelijkheid om zelf keuzes te maken over hoe ze het centrum bereiken, met aandacht voor zowel ouderen als jongeren.

Veiligheid en structuur

Het idee van een bewaakte fietsenstalling wordt als niet noodzakelijk gezien, terwijl mensen worden aangemoedigd om hun fietsen goed op slot te zetten. Veiligheid voor fietsers en andere weggebruikers moet prioriteit krijgen, met name op gevaarlijke kruispunten en drukke straten. Automaatje wordt als een bedreiging voor de taxi-industrie gezien, en er is behoefte aan structurele oplossingen voor bereikbaarheid in het centrum, zowel voor ouderen als voor mensen met een beperking.

Spreiding van voorzieningen

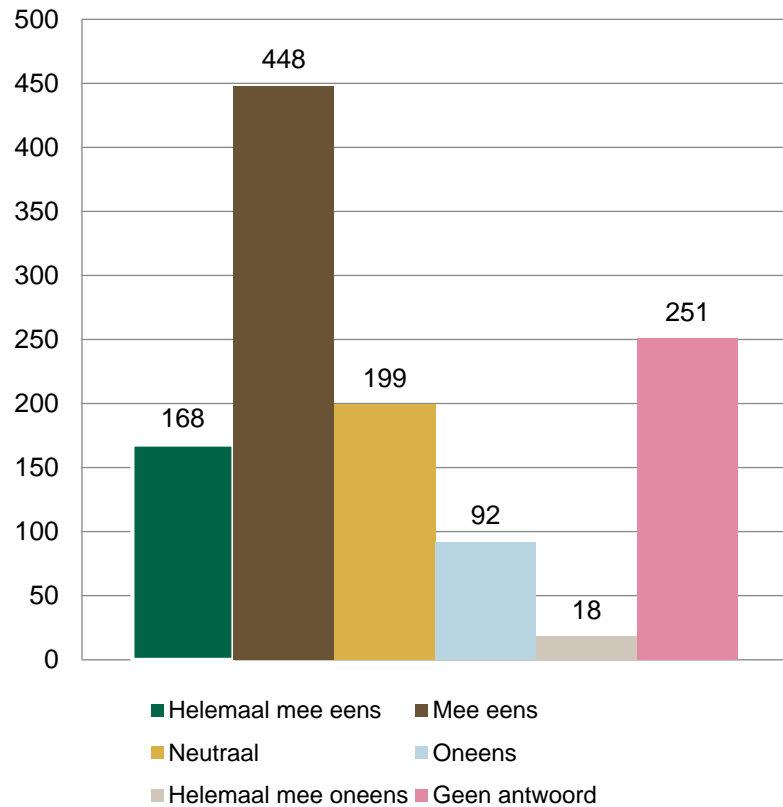
Tot slot is er een oproep tot spreiding van voorzieningen, zodat deze voor iedereen toegankelijk zijn en de verkeersdruk in het centrum vermindert.

9 Zorg

9.1 Resultaten per stelling

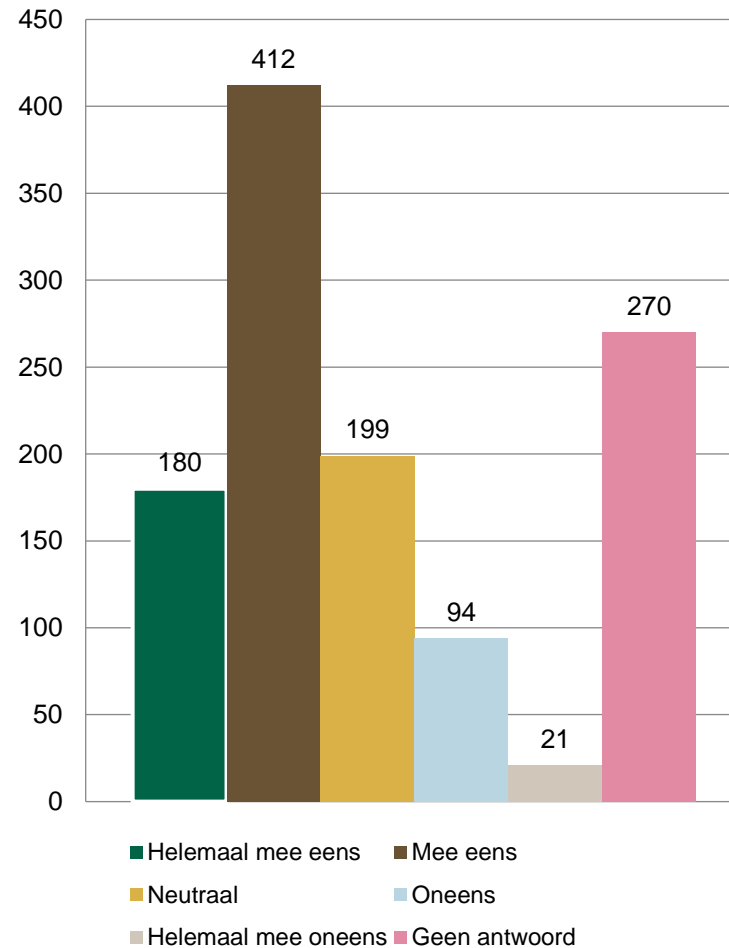
9.1.1 Stelling 1

"Om zorg van goede kwaliteit betaalbaar te kunnen aanbieden, moeten we zorg efficiënt inrichten. We bouwen geschikte woningen voor ouderen dicht bij elkaar in de kom. We sturen erop aan dat ouderen hier een woning kopen of huren wanneer zij hulpbehoevend worden."

9.1.2 Stelling 2

"Door te verwachten dat ouderen gaan verhuizen wanneer zij zorg nodig hebben, haal je hechte gemeenschappen uit elkaar. Ouderen moeten juist kunnen blijven wonen waar zij willen, bijvoorbeeld in een mantelzorgwoning op het erf van hun kinderen. Hierdoor is het leveren van zorg misschien duurder, maar hebben ouderen wel een betere kwaliteit van leven en kunnen ook meer leunen op hulp uit hun omgeving."

9.2 Samenvatting thema

Betaalbare woningopties

Een significante meerderheid van de respondenten pleit voor betaalbare ouderenwoningen. Veel ouderen willen hun huidige woningen inruilen voor kleinere en toegankelijkere opties in het dorp. Respondenten gaven aan dat financiële haalbaarheid een cruciale factor is: "Ik wil mijn grote woning inruilen voor een kleinere, maar niet als ik daar geld bij moet leggen." Deze behoefte wijst op een dringende noodzaak voor de gemeente om betaalbare en toegankelijke woningen te creëren, zodat ouderen kunnen doorstromen zonder financieel in de problemen te komen.

De rol van de gemeente

Een terugkerend thema in de reacties was de frustratie over de bureaucratistische processen binnen de gemeente. Respondenten merkten op dat aanvragen voor het splitsen van woningen vaak lange tijd onbeantwoord blijven, soms tot wel anderhalf jaar. Dit leidt tot ontevredenheid en het gevoel dat de gemeente niet voldoende ondersteuning biedt: "De gemeente wil het splitsen makkelijker maken, maar doet er erg moeilijk over." Het is evident dat de gemeente haar processen moet stroomlijnen om tegemoet te komen aan de wensen van de ouderen in de gemeenschap.

Mantelzorg en gemeenschapsvorming

De enquête bevestigde de belangrijke rol van mantelzorg in de levens van ouderen. Respondenten benadrukten dat het wonen bij of in de nabijheid van kinderen een kosteneffectieve en sociale oplossing biedt: "Wonen bij kinderen op het erf kost minder dan wonen in een zorgcentrum." Veel ouderen geven de voorkeur aan een omgeving waar ze kunnen rekenen op de zorg van hun familie, wat ook de sociale cohesie bevordert. Dit benadrukt de noodzaak om mantelzorgwoningen te faciliteren en te integreren in het bestaande woonaanbod.

Voorzieningen en gemeenschappelijke ruimtes

Respondenten gaven aan dat het belangrijk is om woningen te combineren met voorzieningen, zoals supermarkten en gezondheidszorg. De suggestie om betaalbare één- of tweepersoons appartementen te bouwen met gemeenschappelijke ruimtes en faciliteiten is een veelgehoorde wens. Dit zou niet alleen de toegankelijkheid verbeteren, maar ook het sociale leven van ouderen bevorderen: “Denk aan appartementen met een supermarkt eronder en een gemeenschappelijke ruimte voor ontmoetingen.”

Kansen voor de toekomst

Een andere opmerkelijke bevinding was de vraag naar meer flexibele woonvormen, zoals knarrenhofjes of gezamenlijke woonprojecten. Respondenten zijn van mening dat deze initiatieven ouderen de kans geven om in een gemeenschap te leven waar ze elkaar kunnen ondersteunen en sociale contacten kunnen onderhouden. Dit kan ook bijdragen aan het verlichten van de druk op de zorg: “Ouderen dicht bij elkaar is efficiënt voor thuiszorg en sociaal ontmoeten voor ouderen.”

Conclusie

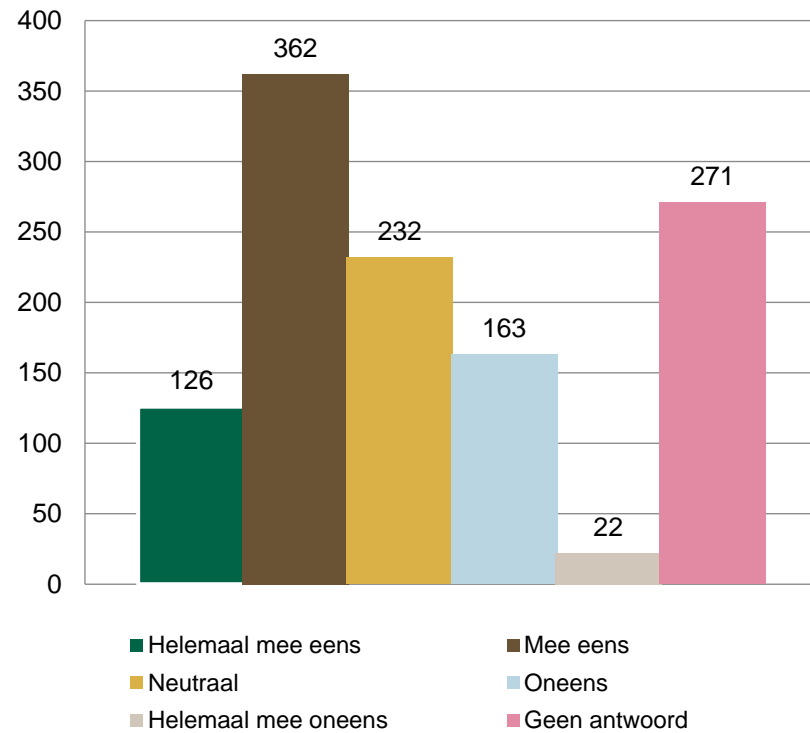
De resultaten van de enquête onderstrepen de noodzaak voor een holistische benadering van de woningbehoefte en zorg voor ouderen. Respondenten pleiten voor betaalbare woningen, flexibele woonvormen, en een ondersteunende rol van de gemeente om de bureaucratistische hindernissen te verminderen. Door in te zetten op deze aspecten, kan de gemeente niet alleen de kwaliteit van leven voor ouderen verbeteren, maar ook de sociale structuur binnen de gemeenschap versterken. Het is van groot belang dat alle betrokkenen, inclusief beleidsmakers, de stem van de ouderen serieus nemen en samen werken aan een toekomstgerichte oplossing.

10 Klimaatverandering en klimaatadaptatie

10.1 Resultaten per stelling

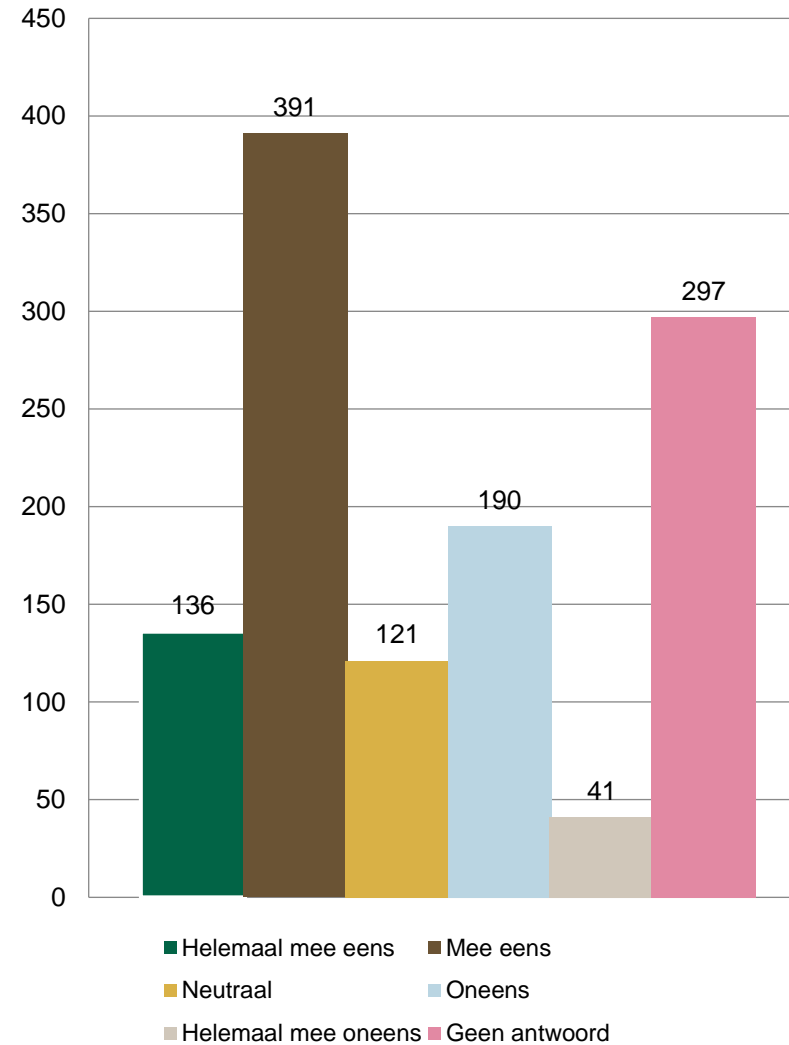
10.1.1 Stelling 1

"We hebben in de bebouwde kom voldoende openbare ruimte en die is van voldoende kwaliteit. We hoeven daar niks aan te veranderen. Zo houden we geld over voor andere dingen die het meer nodig hebben om in te investeren, zoals vernieuwing van de schoolgebouwen en een nieuw cultuurgebouw."

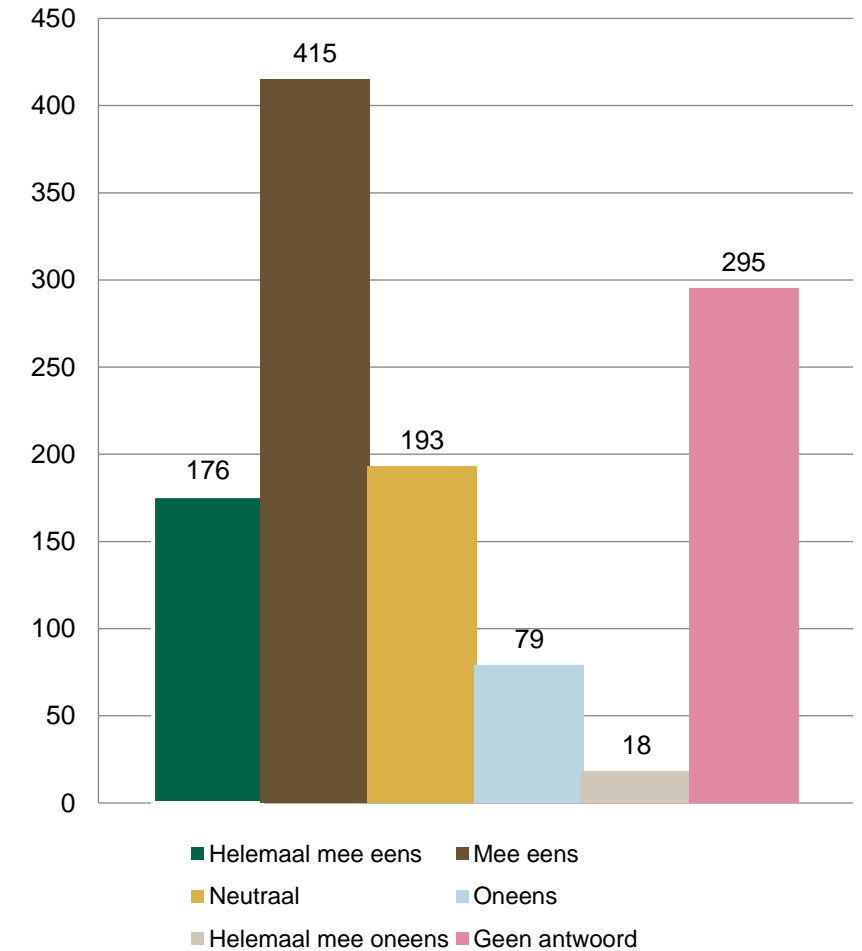
10.1.2 Stelling 2

"We zetten niet actief in op toevoegen van groen, maar zetten wel in op het beschermen van bestaand groen zoals parken en speelveldjes."

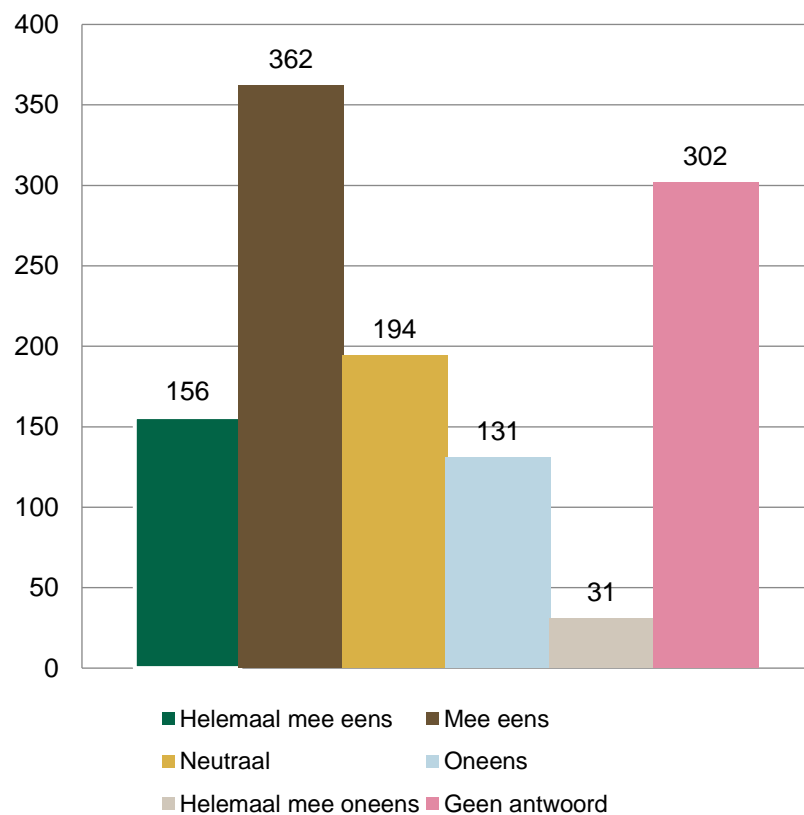
10.1.3 Stelling 3

"Behalve groen behouden, moeten we ook groen versterken. Het moet bruikbaar zijn voor de inwoners en bezoekers van alle leeftijden, het moet verkoeling bieden en het moet er aantrekkelijk uitzien en goed onderhouden worden. Hier investeren we geld in, ook als dat ten koste gaat van andere ontwikkelingen."

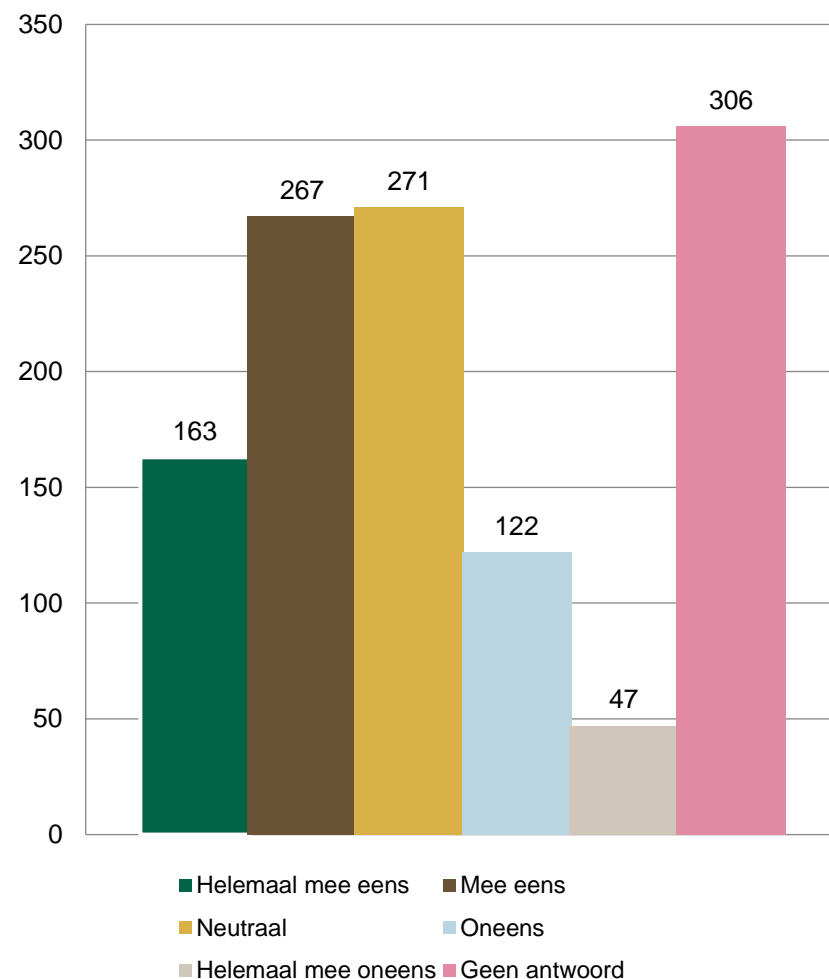
10.1.4 Stelling 4

"We moeten zorgen voor meer groene plekken in de bebouwde kom en inzetten op verblijfskwaliteit. Zodat het fijn is de hond uit te laten of te picknicken in het park. Dat hoeft niet meer geld te kosten. Inwoners of buurten kunnen bijvoorbeeld stukjes groen adopteren. De gemeente kan dit stimuleren met eenmalige subsidies op de aankoop van planten, bomen en straatmeubilair."

10.1.5 Stelling 5

"We moeten investeren in het terugbrengen van de Whemerbeek. Dat draagt bij aan een aantrekkelijke en levendige openbare ruimte in Winterswijk."

10.2 Samenvatting thema

Waarde van groen

Veel inwoners erkennen de esthetische waarde van groen in de gemeente. Er wordt opgemerkt dat openbare groene ruimtes niet alleen functioneel moeten zijn, zoals plek voor recreatie, maar ook moeten bijdragen aan de sfeer en leefbaarheid van de omgeving. Een mooie boom of bloeiende struik kan bijvoorbeeld meer waarde bieden dan een kale bank met gras. Groen moet meer zijn dan alleen een functionele toevoeging; het moet ook schoonheid en een gevoel van welzijn creëren.

Toegankelijkheid van groen

Er is een sterke oproep voor het verbeteren van de toegankelijkheid van groene ruimtes. Inwoners wijzen erop dat niet elke Winterswijker in het dorp woont en dat ook de buurtschappen aandacht verdienen. De toegankelijkheid van groen moet niet alleen gericht zijn op het dorp, maar ook op de omliggende gebieden waar inwoners wonen, jong en oud.

Onderhoud van groen

Een veelgehoorde klacht betreft het onderhoud van bestaande groene gebieden. Inwoners geven aan dat veel plekken er verwaarloosd uitzien en dat onkruid en slecht onderhouden fietspaden een negatief beeld schetsen. Er is een dringende behoefte aan frequenter onderhoud, zodat parken en openbare ruimtes er verzorgd uitzien en veilig zijn voor gebruik.

De Rol van de Whemerbeek

De discussie over de zichtbaarheid van de Whemerbeek roept sterke reacties op. Sommigen zien de waarde in van het terugbrengen van de beek voor ecologische en esthetische doeleinden, terwijl anderen twijfelen aan de praktische haalbaarheid en de kosten. Er wordt gepleit voor een transparante afweging van de kosten die gepaard gaan met het terugbrengen van de Whemerbeek versus de voordelen die het kan bieden, zoals verkoeling en aantrekkingskracht.

Verkeersveiligheid en mobiliteit

Er zijn zorgen geuit over verkeerssituaties, vooral in gebieden zoals het Vrijheidspark. Veel inwoners vinden dat de huidige verkeersinfrastructuur niet duidelijk genoeg is voor voetgangers, fietsers en automobilisten. Er is behoefte aan betere signalering en verkeersregulering, zodat iedereen veilig kan bewegen in de openbare ruimte.

Participatie van inwoners

Inwoners hebben het gevoel dat hun input en suggesties vaak niet gehoord worden. Dit geldt vooral voor ideeën over het vergroenen van specifieke gebieden of het verbeteren van bestaande infrastructuur. De gemeente zou meer moeten luisteren naar de voorstellen van inwoners en hen betrekken bij de besluitvorming over groen- en infrastructuurprojecten.

Financiële overwegingen

De financiële situatie van de gemeente is een veelbesproken onderwerp. Inwoners maken zich zorgen dat de kosten van nieuwe projecten, zoals het terugbrengen van de Whemerbeek of het bouwen van een nieuw cultuurcentrum, niet opwegen tegen de voordelen. Er moet goed gekeken worden naar waar het geld naartoe gaat en of bestaande structuren eerst verbeterd kunnen worden voordat er nieuwe projecten gestart worden.

Sociale aspecten van groen

Er is ook aandacht voor de sociale functie van groen. Inwoners pleiten voor meer plekken om samen te komen, zoals bankjes en speelruimtes, en voor het creëren van activiteiten die de gemeenschap samenbrengen. Groene ruimtes kunnen een belangrijke rol spelen in het versterken van de sociale interactie tussen bewoners.

Conclusie

De feedback van de inwoners van Winterswijk biedt een rijke bron van informatie en inzichten over hun wensen en zorgen met betrekking tot het groenbeleid. Het is essentieel dat de gemeente deze input serieus neemt

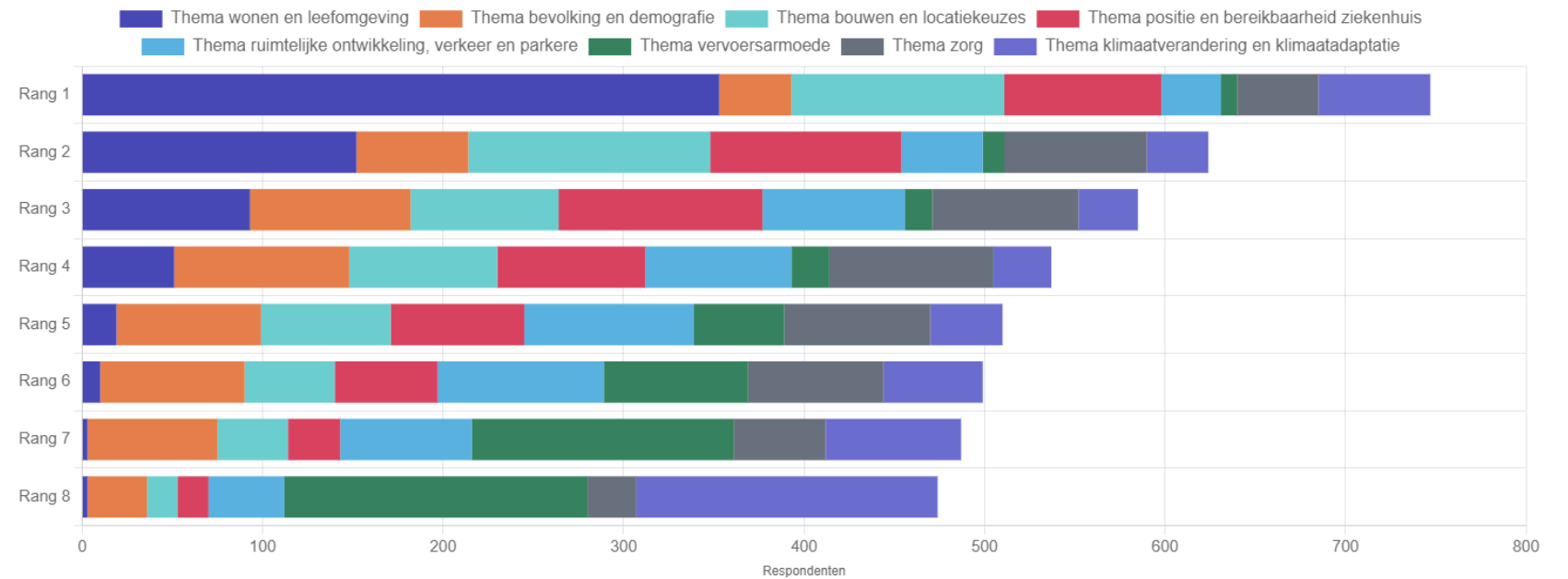
en werkt aan een balans tussen het behoud van bestaande natuur, de toevoeging van nieuwe groene ruimtes en de zorg voor een goed onderhouden en toegankelijke leefomgeving. Door inwoners actief te betrekken bij dit proces kan er een meer gedragen en effectief groenbeleid worden ontwikkeld.

11 Conclusie

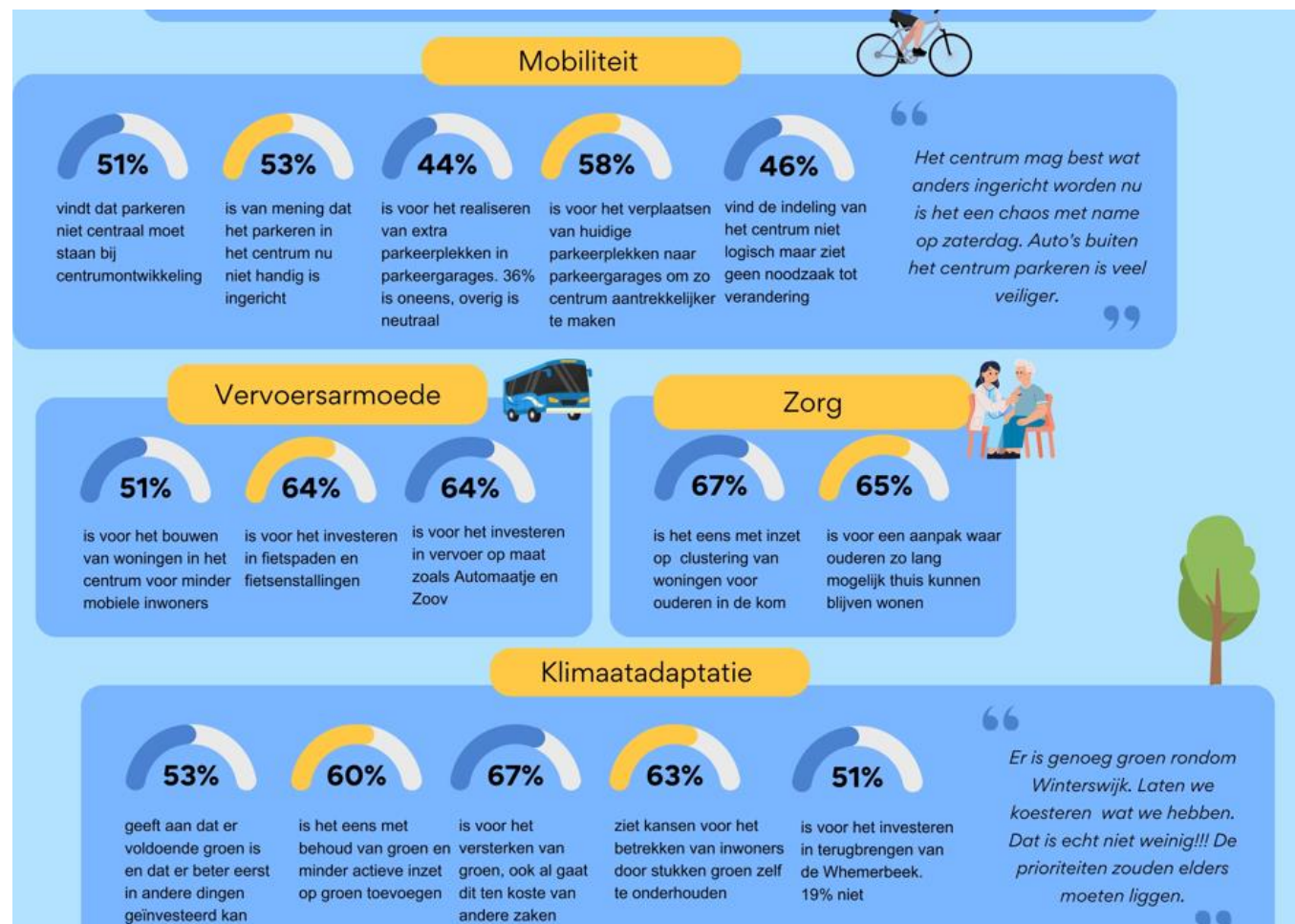
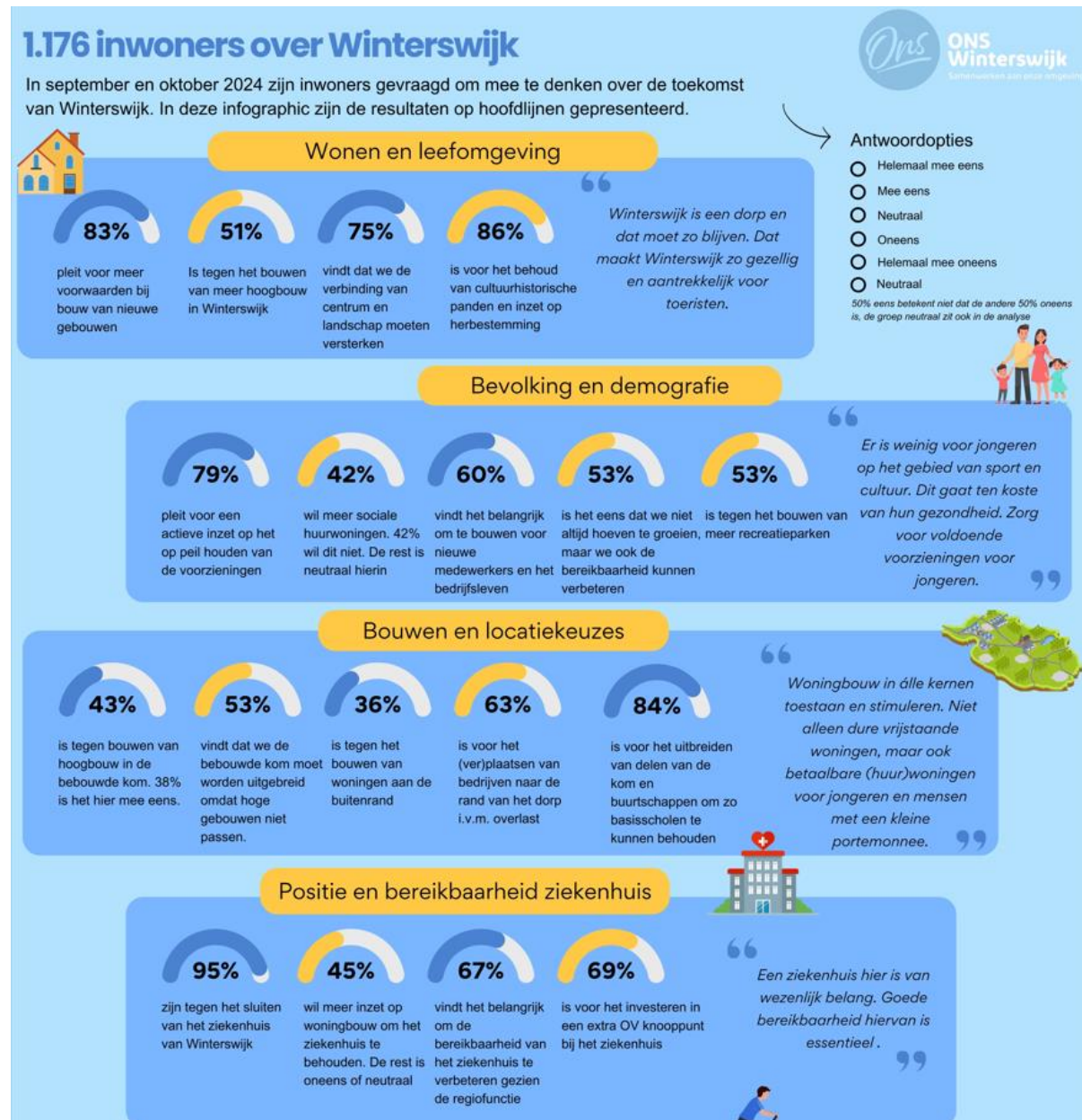
11.1 Thema's en prioriteiten

Er is ook gevraagd aan de respondenten welk thema zij het belangrijkste vonden. In onderstaand figuur is het resultaat van deze vraag weergegeven. Het thema wonen en leefomgeving wordt het vaakst benoemd als belangrijkste thema. Het thema vervoersarmoede wordt het vaakst benoemd als minder belangrijk thema. Zie onderstaand de gemiddelde volgorde:

1. Thema wonen en leefomgeving
2. Thema bouwen en locatiekeuzes
3. Thema positie en bereikbaarheid ziekenhuis
4. Thema zorg
5. Thema bevolking en demografie
6. Thema ruimtelijke ontwikkeling, verkeer en parkeren
7. Thema klimaatverandering en klimaatadaptatie
8. Thema vervoersarmoede

11.2 Infographic samenvatting

Ruimte. Mensen. Toekomst.

Amsterdam

Nachtwachlaan 20
1058 EA Amsterdam+31
(0)20 506 19 99

's-Hertogenbosch

Willemsplein 2
5211 AK 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 208 91 55

Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
+31 (0)77 373 06 01

info@bro.nl
www.bro.nl

